

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za se leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 10. aprila.

Če bi bolniku že s tem bilo pomagano, da modri možje poiščejo vire bolezni, dijagnozo konstatujejo in reveža pomilujejo, — z včerajšnjim in današnjim dnem bile bi zaceljene vse rane kmetškega stanu v Avstriji! Malone štiri seje govorili so letos državni očetje k budgetu poljedelskega ministerstva, toliko govorjenje je tedaj bilo o kmetškem prebivalstvu ter o njegovej rastočej revii. Bile so to bistroumne besede, in kar je še lepše, bilo je tudi nekaj srca v njih za kmeta, rednika vseh stanov. Modro se je določevalo, zakaj propada avstrijski kmet; razlogi so nekateri nevidni, v nedosežnih višinah in zvonaj državne meje in moči; drugi pa so v državnej upravi, v zakonodavstvu in — to so pozabili povedati modri možje — v kmetu samem. Stvari več ali manj vsakemu znane! Da so se pa tudi letos od prve, do zadnje vse ponavljale in poudarjale v državnem zboru, znamenje je to, da volilci-kmetje čedalje bolj pritiskajo na svoje poslance, da se njihova beda ne zmanjšuje, marveč da raste od leta do leta, od dne do dne. Z vseh stranij, s slovanske in neslovanske, liberalne in konservativne strani vrele so včeraj in danes tožbe, da se naš kmet pogreza v ničo, da kmeta kmalu več ne bo, če se sedanjemu ne pomaga k višku. Tudi so bili gorki, od srca izvirajoči zlasti nekateri klici po kmetovej pomoči, bolj prepričevalno bi govoriti in priporočati ne mogli zbori samih kmetov. Ali kaj pomaga znanje bolezni in nedostatka, če pa niso znani leki, ali če ne dosega vsega znano sredstvo? Tu je modrost pošla marsikateremu govorniku. Minister poljedelstva grof Falkenhayn, katerega so nekateri levičarji napadali, kakor bi on imel točo in dež v svojih rokah, bil bi vesel, če mu bi kdo nasvetoval korenito zdravlilo zoper jetiko kmetškega stanu. A ni ga čul on, niti so ga čuli drugi poslušalci. Recepti so bili le bolj na homeopatično stran in jeden utis bil je po vseh teh nasvetih, ta namreč, da se stvari ne dajo zboljšati od danes na jutri, da pa so sredstva, katera dobro in vztrajno uporabljana morejo zavirati padanje, dokler se rod sam prerodi in si sam ustvarja

dobro bilancijo. Jeden duh je šel skoro po vseh govorih, ta namreč, da je kmeta treba povzdigniti v omiki, da mu je razširiti duševno obzorje, pripraviti ga do tega, da bode znal računati, primerjati razhodke svoje z dohodki svojega zemljišča. Stroški, ki jih ima sedanji kmet, so toliki in tako konstatni, da jih ni mogoče dobiti iz prebitka na podlagi starih dohodkov. Ni pravi tisti glas, ki vso nesrečo podtika le davkom, ki so končno tudi potreba opravičena v napredku človeške družbe, glas, ki vsega dobrega pričakuje od znižanja dolžnostij do države, nego pravi je tisti svet, ki hoče, da sadunosni in potrebni razhodki ostanejo, po tem pa, ker mora bilancija biti pozitivna, da se povišajo dohodki. Nad vsemi drugimi pripomočki je umno gospodarstvo, katero zna iz tal priboriti kar največ dobrega prideleka, a zna tudi, kako in kam je najbolje obrniti pridelek in skupljeno vsoto. Prospeh zemljiške rente je prezavisen tudi od razuma in spretnosti tistega, kateri zemljišče obdeluje. Misel, da mora vlada v prospeh kmetijstva skrbeti za kmetijske šole, poudarjala se je v tej debati skoro v vseh boljših govorih, izjavljalo se je tudi, da bi bilo najbolje, ako bi se tudi kmetijski pouk postavil pod nadzor naučnega ministerstva. Več, kakor druga vnanja zdravila, pomagala bode kmetu samopomoč, in da ta pride na zdravo, strokovnjaško podlago, zato naj živ ostane klic: dajte kmetu več izobraženja, dobrega kmetijskega pouka!

Kakor sploh politična uprava tlači nas Slovence tudi organizacija, kolikor se je tiče kmetijstva. Kjer smo v manjšini, ne brigajo se za nas „kmetijske družbe“, kranjska „kmetijska družba“ pa neče in deloma tudi ne more naprej. Da nemamo zadostnega kmetijskega pouka, da naše kmetovine država tudi v tem zanemarija, to je istina, katero pred vlado zastopati bila bi naših poslancev sveta dolžnost! A tudi v tem, kakor kaže, vsakemu poslancu ni vse tako jasno, kakor bi moralo biti, predno je prišel v oklic „centralnega volilnega odbora.“ Vsaj nekoliko je nam tedaj zadostil danes poslanec gospod Pfeifer, ki sicer ni poudarjal, da smo glede kmetijskih podpor zmirom najzadnji tudi pod to vlado, je pa vsaj indirektno nekoliko očitavanja čutili dal, ko je izpovedal, koliko je že de-

žela kranjska žrtvovala za bodočo dolenjsko vinarsko šolo, državne podpore pa zanjo še ni, da-si je bila obljubljena še od prejšnje vlade. Govoril je gospod Pfeifer tudi o nesreči, ki je dolenjsko vino zadela po trsnej uši, ter priporočal je v odvrnitev nadaljnje te nezgode, naj vlada osnuje za Kranjsko, morebiti v Kostanjevici, šolo za ameriške trse, naj take zdrave trse izroča posestnikom okuženih vinogradov. Poljedelski minister odgovoril je na to le glede ameriških trsov, češ, „da se je z njimi že vlni storila poskušnja, da se jih je veliko naročilo in oddalo v razne trsne šole. Tudi letos dobila je vlada precej ameriških trsov, takih, ki se ne bodo dali okužiti. Vlada v tem oziru misli tako, da tistim, ki od teh trsov kaj pričakujejo, trse pripravi po najnižji ceni; a da bi sama pričela in silila, tega ne more, ker on (grof Falkenhayn) meni, vlada bi se odgovorno storila za to, da se trsi tudi obneso, ako bi sama kaj takega pozitivno priporočala. Osobito še omenjam, da so taki trsi odmenjeni tudi za šolo na Kranjskem.“ Gledé podpore za dolenjsko vinarsko šolo minister ni ničesar dejal.

Danes v večernej seji pride za poljedelskim ministerstvom na vrsto razgovor v budgetu pravosodnega ministerstva. Najbrže bode buren, ker pritoževali se bodo tisti, katerim treba ni, a molčali bodo oni, ki bi ne smeli.

Na Dunaji 12. aprila.

Poroča se, da misli dr. Grégr v državnem zboru predlagati komisijo, katera bi imela vsako trditev tega ali onega poslanca preiskati, v koliko je osnovana, v koliko ni istinita. Posebne časti bi tak predlog ne delal imenu avstrijskega parlamenta, a če je navstal iz nujne potrebe in ima namen čuvati resnico in javno mnenje braniti političnega licemerstva, zakaj bi ne bil umesten in odobrenja vreden? Poslanec bi pač imel, četudi živi v zraku imunitete, vselej govoriti le čisto in sveto resnico, če pa tega ne stori, potem zasluži, da se mu na obe lici pritisne pečat političnega sleparja in zavijačnika! Ako bi se hotoma neosnovane trditve kaznile s takimi pečati, to bi bilo marsikomu motiv, da bi z lažnjimi izjavami ne kalil javnega mnenja

LISTEK.

Postna pisma.

II.

Milostiva gospa!

Od zadnjega postnega pisma postal sem zelo milosrčen. Uboge žabe! Pod Turnom sem se šetal in premišljeval sem, katero obečanih žab bi Vam poprej izročil na milost in nemilost, kar zapazim, da mestni hlapci in prisiljeni žganjarji stržejo iz romantičnega basena v znanem Vam senčnem logu zastarelo blato, ž njim pa tudi — vso žabjo zalego. Oblateni delavci so se večjidel rotili, jeden pa, ki je bil menda bolj usmiljenega srca vzdihnil je: žab ne bo več! In verjemite mi, milostiva, tudi jaz nemam kamena mesto srca, hotel sem Vam jih nekaj navloviti, da jih pripravite po svoji volji, a take uime jim nesem želel, še manj kot našim „Nemcem“, ki vzlic dobrohotnim svetom nekaterih dostojanstvenikov zopet nemajo nobenega svojih odločnih zastopnikov v mestnem zboru. Veselim se, da imam jaz čiste roke pri tej nesreči, a takoj takrat sem ves skesan vskliknil: žabe pustim v miru! Toda gospa, kaj bode pač sedaj z najinimi pismi, kaj z mojim

žabarstvom?! Na te melodijozne božje stvarice hotel sem osnovati večino svojih jedkih mislij, njih delovanja in njih svojstva hotel sem Vam pokazati v vsi nagoti, tako, da je gospod urednik,*) že naprej sluteč sveto mojo jezo, moje pismo jeden teden zadrževal in mi s tem jezik zavezal za jedno pismo, kajti postna pisma smejo se pisariti pač le v postu. Prvo moje pismo je bilo baje že na poti v brezpodni uredniški koš, ker se je gospod urednik bal, da iz mnogovrstnih naštetih kvakarjev nastanejo v poznejših pismih morda kake baže neljubi mu advokati ali kaki državni pravdniki itd. Nepotrebna skrb, jaz nemam takega prepričanja, temveč nasprotno! Toda bodisi kakorkoli, glavna podpora najinega odgovora je odzeta vsled usmiljenosti moje, to trpko resnico pa pozabim toliko lažje, — da rečem prav po zgledu Knotzovem — ker upam, da ste me, milostiva, vendar razumeli. Razumeli ste, kaj je bistri tolmun, kaj starezen, kaj mladezen, videli ste, kako je starezen iz tolmana napravila kalužo in kako jej je mladezen čisto jednaka ter se veseli žab in kalužnega blata. Razumeli ste me, kaj mi torej še mari žabe!

*) Zadrževali smo pismo, ker smo je prekasno dobili in ker je bilo sploh le za nedeljo namenjeno. Ured.

Milostiva, stopite rajše s svojo drobno nožico nad bajer, saj je še toliko božjih stvorov in opazovati na njih Vam je mnogo!

„Oj to se v travi jasno bliska,
Po jarkih vse svitlo, zlato.“

Tu so Vam trobentice in zvončki, ponižne vijolice in puhli podleski; nad njimi pa se mogočno vzdigujejo košate lipe in vitke smreke. Na vejah zagričeva zbor glasnih škinkovcev, v samoti žgoli drobna taščica, kos rumenokljuni pa opeva dobroto preropenega solnca: „zelena gora, živ je log!“ Milostiva, pogledite pa vrhove istih veličastnih smrek in lip! — ni jih, polomila sta jih vihar in sneg. Napravila bi se lahko žalobna pesem, elegija na te veličastne, polomljene velikane, vsaj taka kakor jih je čital naročeni Rosegger našim turnerjem in našemu Anastaziju Zelencu na čast, a vem da neste prijateljica takih bolestnih in žalnih spevov, jaz sem že uganil Vaše misli milostiva; Vi si mislite: kaj pa so toli okorne in trde te smreke, upognile naj bi se bile in imele bi še cele vrhove! Gospa, Vi imate svoj pravi razum. Slovencem nalagalo se je že mnogo na glavo in vrat, a nikdo si ni še šineka zlomil zaradi tega. — Vendar, gospa, jaz vidim, da se dolgočasite, kajti ste bolj sokrat



z visokega poslanskega sedeža. Ker pa take naredbe še ni, uživali so danes nemški motivi poslanca Derschatta tisto zlato svobodo, v kateri se lahko trdi, da sta grof Taaffe in baron Pražak v Dravo in Savinjo zaplodila krokodile, kateri so v strah vzeli vse nemške uradnike na Spodnjem Štirimskem, nekaj pa jih tudi že prežrli —, ali poetično povedano — jih odtrgali od prsi majke Germanije! Kaj to, če so navzlic tem groznim smrtnim poročilom čedalje bolj mladi in krepki v svojem nemškem fanatizmu vsi dotični uradniki, kaj to, če se je krodilskemu strašilu iz Derschattovih ust smijala desnica glasno, levica pa tiho, to vse nema nobenega pomena: kamen je kamen in zapeljano ljudstvo bode jutri sodilo, da je po vsej pravici obtožen baron Pražak in da za tem naj maščevanje pride na slovenski narod, ki se da od vlade rabiti kot sredstvo za pokončevanje štajerskih Nemcev! Konečni namen je vendar le hujskanje proti nam. Zastopniki Nemcev iz slovenskih naših pokrajin vzeli so v zakup politično lice-merstvo in vzeli so si tudi načelo, do konca in kraja nepošteno načelo, rekše: tožimo mi, da ne bodo tožili Slovenci! In te taktike držijo se tesno tudi v letošnji budgetni debati. Kako neotesano morajo pri tem lagati, pokazal je zopet danes poslanec Derschatta, ki se je naredil, kakor da bi moral pri razpravi o „pravosodnjem budgetu“ biti tolmač nemških bolečin na Spodnjem Štajerskem. Mari ni neotesana šala, če se govori o očitnem preganjanju nemških uradnikov, pa se za to ne imenuje drugi dokaz, kakor to, da je bil Nemec iz Maribora premeščen v Celovec, — ker je bil imenovan deželni sodišča svetnikom? Mari hočejo nemški polunorci, da se za tega svetnika navlašč ustanovi deželno sodišče v Mariboru? Ali je zdrava imenovati šala, da je bil sodnim predsednikom v Ljubljani imenovan gospod Kočevar, on, ki je in ker je — „der enragirteste slovenische Parteimann“!! Mi neradi to navajamo, ker se je bati, da zavoljo tega vsi, ki razmere poznajo, popokajo — od ironičnega smehu. Potem pa tista dovtipna trditev, ki se je sramuje celo „Vahterica“, ta namreč, da štajerski Slovenci — slovenskega ne umejo! Koliko je po vsem tem bil vreden strah, ki ga je nemški poslanec s slovenskim imenom slikal na podlagi slovenskega pravosodnega programa, to je lahko uginiti še tako oddaljenemu. Od slovenskih ulog pri prvih instancijah bode prišlo do slovenskih rekurzov in apelacij, potem do referenta Slovenca pri nadsodišču, nadalje do slovenskega senata v Gradcu, potem morebiti do nadsodišča v Ljubljani — tako je čedalje večji strah kipel iz čarodejnega piskra Derschattovega, a občutki poslušalstva neso postali kar nič nemirni, marveč se je desnica oglašala, da bode to vse prav in lepo in da se popolnem ujema z govornikom! In ko je gospod Derschatta konečno vzkliknil, da se naše dežele hote preustrojiti v „slovensko kraljevino“, kar je toliko, kakor „planinska Hrvatska“, — tedaj je morda mislil, da se bode pod tem groznim udarcem ustavila svetovna ura in počakala njegovega povelja, a zgodilo se ni — niti to! Ves njegov govor bil je „ein Schlag in's Wasser“, za katerega mu morebiti niti spodnještajerski

ske čudi. Sokrat ni hotel namreč nikedar izven Aten opazovati naravne lepote Grške in sosednjih dežel. Čudečim se prijateljem je odgovarjal, da trave in kamenja vidi dovolj v Atenah, a s travo in kamenjem da se pogovarjati ne da, nego le z njegovimi someščani. „Švicarija“ se nama smeji nasproti, vem, da je marsikateri popoldan tudi Vaše zatočišče, kjer v družbi premilih družic srebate kavo in s pravično strogostjo razsojate o onej ali onem, o onem ali onej. „Eine strenge Sittencomission!“ Gospa, tudi jaz sem nekedaj hodil tja — ker nese- sem ravno sovražnik kavi — toda hodil sem v jutro, ne popoldne. Razen mene hodili so še trije enakomisleči gospodje in ker Vas morda ta hoja na kavo zanimiva, povem naj jeden akt iz nje.

Mi štirje usilili smo se nekako mej stare goste in zagvozdili smo se mej nje, kakor se zagvozdijo jeklena zagvozdila v hrastov panj. Na našej Jesni sedela je večja haut-volée, tu je bila domčena par narodnjakom „prijaznih“ advokatov, svetnikov kranjske hranilnice in „Schulvereina“, ter ženska in moška moda je imela po jednega zastopnika. Na levo je imel prvo besedo nek gospod, ki ven in ven ure navija, pa ne v uradu, kakor nek drugi, nego v svojej urarni; le ta je obdelaval par tur-

Nemci ne bodo hvaležni, čeprav radi tudi tak govorniški oves prebavljajo. Tako lahko rečemo, da si gospod Derschatta danes ni družega zaslužil, kakor tri pečate za svoje izpačevanje in licemerstvo, dva na lici, tretji pečat pa na čelo! Živela dr. Gré-grova komisija!

Oglasil se je danes pravosodni minister gospod baron Pražak, da je odgovarjal na to, kar se je izjavljalo o njegovih poslih v generalnej in doslej specialnej debati. Dejal je tudi: „Gospod poslanec Vošnjak opominal je, kako se v Celji sestavljajo porotniki. To me je takoj nagnilo, da sem takoj zahteval pojasnila od nadsodišča v Gradcu in žal mi je, ker moram izjavljati, da o tem nisem dobil še nobenega poročila. Tembolj sem se začudil, da je gospod poslanec Derschatta že danes lahko pojasnjeval, kako so sestavljeni letni imeniki porotniški. (Čujte, čujte! na desni.) Gotovo pa bom ukrenil, da se mi dotični akti kmalu predložijo in potem bodem mogel natančno izreči, so li opravilene pri- tožbe gospoda poslanca Vošnjaka ali mari ne. To- liko pa lahko uverjam, če so osnovane, bodem takoj pomagal, kakor sem storil povodom interpelacije, ki se je pred dvema letoma stavila zastran sestave porotnikov pri okrožnem sodišču Česke Lipave.“ Še koncem govora je dejal gospod minister proti po- slancu Derschatti, da praviloma ne graja, če se uradnik udeležuje društva, ki ga ne ovira v službi in se sploh ujema z njegovim stanom in te- daj ni bilo poudarjati treba, da je ka- teri slovenski pristav član društva, ka- tero ni tako, da bi ga motilo v spolnje- vanji službene dolžnosti. A najodločnejše pa mi je zavračati tisto, kar je gospod poslanec opomnil glede na imenovanje sodniških uradnikov. Ne le to, da je sodil osobo deželno- sodnjega predsednika s takimi besedami, ki jih odločno moram odbijati, ker ni res, da bi imenovani bil tako ali tako strankarski pri- staš slovenskega naroda, nego bilo bi sploh žele- ti, moji prečastiti gospodje, da bi se vsakdo prej prepričal, je li istinito, kar se trdi v tej visokej zbornici, ker je jako žalostno, da se potem mora seči po rekriminacije, ki gospodom poslancem neso drage niti godne, da bi se z njimi okre- pila veljava sodniškega stanu, ki se tukaj napada.

Tako je v svojej povsem golobjej naravi za- vrnil nemškega srditeža minister gospod baron Pražak. Preobračala pa sta ga k pameti tudi po- slanca gospod Vošnjak glede Celjske porote in gospod prof. Šuklje, ki je zbornico opozoril, da o razlikah mej književno in narodovo slovenščino nema govoriti tak, kakor Derschatta, ki je glede slovenščine kakor slepec pri barvah. Poslanec Der- schatta je res odgovarjal tudi na to kakor slepec, ker namestu odgovora predbacival je g. Vošnjaku simpatije naše do Hrvatov, gosp. prof. Šukljeju pa je memoriral stavek iz „Ljubljanskega Lista“. Čujoči tisti stavek, smo si dejali, da vendar tudi z najboljšo mislijo ni v javnosti pisati o doma- čih nedostatkih tako odkrito obupno, kakor se je sto- rilo v slovenskem stavku, ki je danes bil ali imel biti sulica v naše prsi.

Zanimiva je bila seja današnja tudi po dru-

nerjev krog sebe, jezil se je nad pošto in nje urad- niki ter je strašno vzrastel, ko bi mu kdo ugovar- jal. Pogovor obeh miz je bil navadno kaj glasen in šumen, dokler ni naša četvorica stopila v sobo; po- tem se je polegel, potihnil in slednjič si mislil, da se le še usta drže ušesa. Bilo je, ko da jastre- b pade mej jato kričečih vran in kavk. Toda to še ni največje hudo; najhuje je pač bilo, da smo se- daj govorili, kako je „Schulverein“ razpisal nagrade profesorjem slovenščine zaradi njih zaslug za ger- manizovanje, sedaj, da se skoro počne zidati „Na- rodni dom“ itd. itd. upliv teh pogovorov pa se je lahko bral na licih naših sosedov. Oni čas nesem nikdar čital političnih listov, kar na lica teh gostov sem pogledaval, kedar so bili zdolženih lic, znal sem, da nam je vlada vrgla zopet kako mrvico, kedar pa so jim lica žarela, kazalo je: „e pur si muove „für den Liberalismus“.

Necega jutra pa pride do naše mize kasirka Ana in pozdravi nas: „Tabro jutro!“ Milostiva, da ste ga Vi videli našega urarja na ta pozdrav! Za- rudel je kot rak in strupeno jo je pogledal ubogo Tirolko. Tisto jutro privrgel jej je vsakdo od naše mize štiri krajcarje mesto dveh, drugo jutro pa smo zvedeli, kako je „die deutsche Sittenkommission“

gih govorih. Orožja se je mnogo tudi križalo o českej jezikovnej naredbi in o postopanju proti so- cijalistom; tu je gospod minister Pražak svoj urad jako dobro zastopal. Pomenljiv in kakor za nas Slovence ustvarjen je bil konec govora, ki ga je govoril česki domoljub Vašaty o nizkej stopinji jezikovne enakopravnosti vlasti v drugej in tretjej instancijski sodišču, ter je konečno dejal: „Res ne vem, kako dolgo bomo še prosili morali, da se spolnjuje postave. Mislim, da smo se preveč uklanjali, preiskreno prosili svojih sve- tih pravic. (Odobrovanje na desni.) Dvignimo se, zahtevajmo svoje pravice stojé, tako, kakor se spodobi svobodnim mo- žem!“ Zlato glasilo!

Govoril je kot specialni poročevalec danes Jurij Lienbacher, desnice pristaš, tako, da je koncem govora desnica sikala, levica pa demonstra- tivno ploskala. Vidite ga — parlamentarni trs, ki je za nemštvo se danes upiral kakor hrast!

Prihodnja seja jutri morda zadnja o budgetu.

Iz Rusije 25. marca st. st. [Lzv. dop.]

Odkar je Bismarck dal nov dokaz, da Nemci svo- bode ne razumó (v 1848. l. so si baje iz Pariza naro- čili Francoza, da bi jim naredil revolucijo) in da jih nič ne briga ni 19. vek, ni človekoljubje, ni prosto pravo obstanka drugega naroda, odkar je „cepnaja sobaka“ (Kettenhund) germanskega plemena, kakor ga Rusi imenujejo, položila svojo železno lapo na kos zemlje, ki je naseljena poljskim narodom, začeli so se i ruski časniki bolj zanimati s polo- žjem Poljakov germanskega carstva in poljsko vpra- šanje se zdaj večkrat razbira v ruskih perijodičnih listih. Iz vsega se vidi, da je v Poljši mnogo gni- lega, da kakor je nekdan samostalno poljsko kra- ljestvo poginilo od razvrat in mehkuznosti poljske „šlahte“, tako grozi pogibelj i poljskej narodnosti od „šlahte“. V Poznanji sta dve tretjini kmetov brez zemlje, tretja tretjina pa sicer ima zemljo, pa jako malo in zadolženo; kmet za kmetom oddaje svojo zemljo za dolgove „šlahčiču“, iz „šlahetskih“ rok pa gre zemlja v roke pruskega bogatega kupca ali fabrikanta. Brezzemeljeni ljud hodi na delo v nemške kraje, kakor hodijo Lahi na Kranjsko, in odtodi prinaša soboj nemške običaje, nemški duh, poljski pa pušča na nemškej zemlji. Narod, ki je ubožen, ki mora vsak dan posebe skrbeti, kaj bo jedel jutri, ne skrbi, pa tudi nema ni časa, ni volje, ni možnosti skrbeti o zaščiti svojih narodnih pra- vic, ki jih vse jedno ne potrebuje, kadar je trehuh prazen; blagostanje prostega naroda je prvi po- goj narodne zavesti, šlahčiči in protestujoči episkopi — Poljstva ne bodo rešili. Ekonomično položnje ubija torej veliko hitreje in veliko boljše poljski narod v Prusiji, nego vsi kulturni boji, majski za- koni in gnusno barbarstvo in teptanje obič člo- veških pravic, s katerim Bismarck maže svoje stare dni. Kakor v Germaniji Poljaki sami podkopujejo korenine poljske narodnosti, tako v Rusiji poljsko vprašanje rešavajo — Nemci, ki stoje na vrhu ruske administracije v zapadnem kraju in v carstvu polj- skem. Bivši namestnik v carstvu poljskem, grof Berg, trdil je ruskemu praviteljstvu, da je ger-

Dalje v prilogi.

nad njo skazovala svojo avtoriteto: odslej nas je pozdravljala le: „Gut Morgen!“ — Zakaj Vam to pravim, milostiva? Čez par dnij bil sem v družbi narodnjakov in kakor navadno — prepirali smo se. Nekaj jih je trdilo, da bi bilo dobro, da hodimo v kazino, nekaj da ne, a trdilo se je oboje —. Vidite taki so nemškutarji, taki narodnjaki! Zadnji pa so jabolka od stare jablane in po jabelkih sodi se jabljana, milostiva! To neso kaj vesele misli, a pustiti Vam jih moram pri čaši kave, mene pa zove neusmiljen poklic in leteti mi je skozi drevored. Vrabci me še pozdravijo pred gradom s stare altane in menijo se, da se presele na mestne troške sedaj v mestno hišo, kjer pomečejo iz omare nekaj starih sklepov. Poletim mimo oficirjev, na uho mi bije „die Armeesprache“, mimo uradnikov drvi me „die Amtsprache“, mimo lepih Ljubljancank, poje se mi „die Staatsprache“, to je sprehajajoči se Schulverein — čemu nam še nemške šole! To pa so sama jabolka naše jablane!

Milostila, rudečica mi udarja v obraz, ušesa si tišim, zato oprostite do Cvetne nedelje sedaj, ker je žabe pustil, samo še prepokornega

Vam

radikalca.

manizacija zavisljanskega kraja najbolje rešenje poljskega vprašanja; po mnenju Berga bilo bi celo še boljše, ako bi Rusija — oddala ta kraj Prusiji. Ravno take politike se je držal drug Nemec, namestnik Kotzebue. Nemci iz Prusije so se takrat začeli preseljevati in administracija jim je šla na roko, kajti namestnika Berg in Kotzebue sta v duši bila čista Nemca, dasi sta služila ruskemu carju. Iz Berolina pa so jima sipali orden za ordonom, in zakaj bi jima ne. Da rusko praviteljstvo temu ni storilo konca, temu uzrok je bil prvič to, da so Nemci v višjih krogih imeli vselej veliko značenje, drugič pa so mislili, da Poljak in Nemec sta dva zla, no Nemec da je manjše zlo.

Francoskega posla pri Petrogradskem dvoru generala Appéra je zamenil Villiot. V časnikih se uporno drži vest, da francoska republika misli izprazniti mesto poslanika in imeti samo „upolnomočenega“ v Petrogradu in v nekaterih drugih stolicah. Tudi rumunski poslanik Krečulesku se ne vrne več, no za njega tudi samo „upolnomočeni“.

Te dni so zagovorili v časnikih, da je praviteljstvo prepovedalo židom, ki so inostrani poddani, uhod v Rusijo. Oficijski organ Petrogradskega praviteljstva „Journal de St. Petersburg“ objasnjuje, da je prepovedan uhod v Rusijo samo tistim židom, ki nimajo sredstev k življenju in hote obirati Rusijo.

„Birževija Vjedomosti“ govore ruskim kupcem, da je poslednji čas, da bi oni vzeli trgovino v azijskih vladanjih v svoje roke. Vstok in Azija jemljeta iz Rusije blaga za 25 milijonov, sami pa v Rusije uvozijo surovega blaga za 30 milijonov, tako da jim Rusija plačuje 5 milijonov, ki gredo naravnost v roke Angličanom, kateri čedalje širje raztegujejo svoje trgovske mreže. List govori, da je praviteljstvo storilo vse, da bi bil ruski kupec varen v Aziji, da zdaj naj kupci sami pomagajo v Aziji na noge ruske trgovine.

V „Novom Vremeni“ pojavljajo se često dopisi iz Avstrije o zadevah avstrijskih južnih Slovanov, razen Slovencev, o katerih nikoli nesem v teh pismih, podpisanih „Argus“, čital niti jedne besedice. Kdo je ta „Argus“, ne morem uganiti, no posebno lansko leto, ko je gostil v Zagrebu, pisal je tak galimatija, da se je vsak, ki nekoliko pozna razmere v Zagrebu, nehote moral smejeti in pomisliti, da take neumnosti tako predrzno more pisati le kak „jeruzalemski dvorjauin“, ker vsaka vrstica kaže, da je napisana samo za to, da bi za-njo plačali deset kopejk. Najkarakterističnejše je n. pr., da Hrvatje Srbom krađejo otroke in jih krstijo po katoliškem obredu in pa, da ima zdaj največjo moč stranka jezuitska, katerej v glavi stoji „jezuitski pater Vojnović“ srbski renegat! Ko bi jaz osobno ne bil znan z dr. Kosto Vojnovićem že od 1878. leta in ne znal, da je on vkup z očetom prejel katoliško izpovedanje, ko je bil star 8 let, ko bi ne vedel, da živi v Zagrebu samo ta Vojnović, bivši rektor in od nekdanj vseh učiliščni profesor, bi morda verjel neumnostim, ki jih „Argus“ pošilja z Dunaja v „Novoje Vreme“. Te dni je prislal zopet dolgo, dolgo pismo, kjer govori, da Hrvatje pritiskajo, kjer morejo Srbe, da celo v narodnih šolah, kjer so s sami pravoslavni, uči celo zakon Božji katolik! Da se Srbi ne uče čitati po cerkovno-slavjanski, tako da v cerkvi ni pevcev in da v mnogih krajih za to svečeniki ne morejo „služiti obedno“ (mašo) in čitajo samo „časi“ (horae).

Ako je to res, to Hrvatom ne dela posebne časti in diši zelo po svobodoljubji Bismarcka; ako pa je preuveličeno, takrat naj tudi moji Zagrebški znanci meni vsaj zdaj verjemó, da so vsi žalostni kriki o proganjanju katoliške vere v Rusiji gola izmišljenost poljskih „patrijotov“, ki v jezi, da nimajo svojega „króla“, pikajo kakor skorpionji sami sebe.

Ne katoličane, no Poljake drži rusko praviteljstvo na uzdi; rusko praviteljstvo dobro zna, da so oni vselej pripravljeni buntovati in skrivati pri sebi tuje emisarje, kakor so dokazali lani, ko je bila opasnost, da se Rusija in Anglija trčita v Aziji. Treba je poznati Poljaka, treba je videti, kako se on vede k ruskemu, kako prezirno govori o vladi in kako se jej ume prilizovati, kadar mu je treba! Da pa katoliške vere pravoslavno praviteljstvo ne preganja, dokazuje najbolje Tiraspoljska eparhija, katere škof ima sedež v Saratovu, odkoder se nikdar ni slišal še ne jedin glas o preganjanju, ker žive v njej samo nemški kolonisti. Koliko šuma je naredilo prognanje Vilenskega škofa Hrincevekega v Jaroslavl, a o tem so molčali Po-

ljaki, da je sestra Hrincevekega žena pravoslavnega popa! Ali ne govori dovolj o Hrincevem to, da se je on hlinil ruskemu praviteljstvu, dokler je bil še prost „ksendz“ in (zastreliši se potem) minister Makov predstavil ga je ruskeji kuriji. To je papežu vzbudilo dvomje, Hrincevki je zato sam šel v Rim in skoro potem je bil — naznačen škofom. Ko pa je vlast bila v njega rokah, pokazal je, da je pravi Poljak, to je človek z mačjo naturo. Ponavljam: Poljake preganja in ne zastoni rusko praviteljstvo, a ne katolikov. V vsakej gimnaziji ali realnem učilišču, ako je le nekaj katolikov, praviteljstvo plačuje zakonoučitelja za-nje posebe, ako je pod roko katoliški svečenik. Ali Hrvatje tako delajo? In vendar so moji znanci mislili, da mi je prislati izresek iz Graškega „Volksblatta“, kjer je natisnen referat grofa Platera o progajanju katoliške vere v Rusiji.

Tam se mej družim piše, da katoliški ksendz „brez pasporta“ ne sme iti nikamor, celo ne v bližnje mesto. Jaz nesem ksendz in ne Poljak, a vender ni jaz ni nihče ne more iti nikamor brez „pasporta“, ni Rus ni nihče. Ako je to Poljaku proganjanje katoliške vere, kaj naj je ruskemu pravoslavnemu? Ali je dolgo od takrat, ko so na Dunaji morali imeti potni list, ako so hoteli iti v Mödling?

Jako žalostno je, da Slovani iščejo v Slovanih vere, a ne Slovanstva. In to konci 19. stoletja! Naj bi živel vsak, kakor hoče, naj bi se križal, kakor bi hotel, da bi le v njem bilo slovansko srce. Slovanstvo moramo braniti, ker okolu in okolu so vragovi, katerim je obstanek in procvetanje Slovanstva Hamletovsko vprašanje: „biti ali ne biti nam?“ Naj se vsak Slovan zveliča „nach seiner façon“; tako, mislim jaz, je treba gledati pravoslavnemu na katolika, a katoliku na pravoslavnega, a glavno: kar nečeš, da bi drugi tebi delali, tega tudi ti drugim ne delaj. To je prva zapoved kristijanstva, na njej je ono sezidano. Kdor nje ne izpolnjuje, ni kristijan, naj se križa z leve na pravo, ali pa s prave na levo. Nas Slované je osoda razmetala povsodi; nas je „ko trave“, a okroženi smo povsodi trnjem, ki grozi zadušiti nas; no tega nam ni dosti — izmislili smo si še: da moramo zavoljo vere grizti drug drugega. O šovinizem!

Krutorogov.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. aprila.

Vlada in državnozbornska levica sta se res skušali približati. Taaffe se je že pogajal z vitezom Chlumeckim, da bi prevzel trgovsko ministerstvo. Pogajanja so se pa zaradi tega razbila, ker je vitez Chlumecky zahteval, da se še nek drug levičar (najbrž pl. Plenner) pokliče v ministerstvo. Toliko pa najedenkrat vlada ni hotela odjenjati levičarjem, ker se je bala, da se ne zameri desnici.

Ker Brnska trgovska zbornica ni dopustila, da bi se bil nek predlog stavil samo v češčini, so se Čehi pritožili bili na ministerstvo. Kakor poroča „Živnostnik“, je ministerstvo pritožbo za Čeha ugodno rešilo.

Cesarjeviča Rudolfa je Mostarsko prebivalstvo jako navdušeno vsprejelo, zlasti mohamedanci. Beg Mostarski pozdravlja je z navdušenim govorom cesarjeviča. Hercegovski vojaki in sicer batalijon Mostarski napravili so špalir. Vsprejela sta cesarjeviča FML. baron Winterhalter in načelnik civilne uprave major Sauerwald. Cesarjevič je ogledal veliko mošejo, trg in Rimski most, ki drži čez Narento. Čez šest ur se je pa odpeljal nazaj v Metković.

Nuncij hrvatske regnikolarne deputacije je obširen, obsega kakih pet tiskanih pol. V njem se zahteva, da mora biti hrvaščina tudi uradni jezik v skupnih zadevah na hrvatskeji zemlji. Premoženje Hrvatske ostane vzlic skupni upravi hrvatska svojina. §. 45, ki govori o sporazumljenem postopanju centralne in deželne vlade, se je rušil in to je proizročilo znane dogodke v avgustu 1883. leta. Nadalje se zahteva reorganizacija hrvatskih sekcij in trdi se, da se je prezirala deželna avtonomija pri raznih skupnih zakonih, oblastvih in mejnarodnih pogodbah. Nadalje se pritožuje, da se ne rabi hrvaščina pri železnicah in pri napisih na grbih. Zahteva se sprememba §. 17, ki se tiče zbornice magnatov, ter poudarja, da se državni obračuni s Hrvatsko pomanjkljivi in se v več ozirih skuša škodovati hrvatskim financijam.

Vnanje države.

Vsa poročila, da se je nova srbska vlada sporazumela s Piročancem in Novakovcem, so bila izmišljena. Privrženci Piročanca in Novakovca se ne bodo udeležili volitve. Ristića nečejo podpirati, ker se na nje ni oziral, ko mu je bil kralj naročil

sestaviti ministerstvo, ampak je hotel v ministerstvo poklicati samo svoje pristaše. Ministerstvo hoče premeniti ustavo v svobodnejšem zmislu, reorganizovati upravo in urediti finance. Popolniti hoče veliko šolo v Belemgradu z medicinsko fakulteto in strožje izvajati zakon o obligatoričnem ljudskošolskem pouku. V državnem gospodarstvu bode vlada, kolikor se dá, štedila, da doseže ravnotežje v budgetu. Vojsko skušala bode tudi radikalno reorganizovati, ker je vojna z Bolgari pokazala, da je njena sedanja organizacija pomanjkljiva. Da bi srbska vlada res izvela ta program, dvomimo. Svobodnejših naredeb od Garašanina nikdo ne bode pričakoval. Sedanja vladna stranka pa finančnih razmer zboljšati ne more, ker se je korupcija že preveč ugnezdila v njeni sredi. Jedina pomoč bi bila, da se zmanjša vojska, toda tega kralj ne privoli. Če naprednjaki še pred vojno neso mogli ohraniti ravnotežja v državnem gospodarstvu, kako ga hočejo sedaj, ko bode treba plačevati obresti od dolgov, ki je je vlada naredila, da je mogla začeti vojno. — Liberalci mislijo sklicati velik shod 19. t. m. v Belemgradu, da se posvetujejo o postopanju pri bodočih volitvah in da postavijo kandidate.

Nedavno je bolgarski vladni list objavil knezov dekret o osnovi in organizaciji generalnega štaba za bolgarsko vojsko. Dosedaj Bolgari neso imeli posebnega generalnega štaba. — Bolgarskim zakonom o občinskih in privatnih učilnicah in šolskem nadzorstvu razširila se je veljava tudi na Vzhodno Rumelijo. — Častniki vzhodnorumelijske milice dobili so povelje, da morajo nositi jednako uniformo, kakor bolgarski. — „Nord“, ki je z rusko vlado v zvezi, piše, razpravljajoč sklep Carigradske konference, mej drugim: „Skrb za mir je pri tem vodila vlade. Rusija ne mara potegniti meča in okupovati Bolgarije. Ako se bode pa princ Battenberški le ustavljal Evropi, ga bode pa vender treba zavrniti in tedaj bode spoznal, koliko mu bode koristila njegova premetena politika in njegova sablja proti posredovanju kake velesile.“

Poslednje dni so razni listi poročali o gibanju v Makedoniji. V Bukureštu izhajajoč „Telegraful“ je trdil, da ruski agenti ščuejo narod k ustaji in da ruski konzul v Solunu, Jastribov, mej tamošnjimi Srbi javno agituje, da bi se Stara Srbija pridružila Srbiji. O gibanjih v Makedoniji se je že poslednje mesece jako mnogo pisalo, a vselej se je pokazalo, da so bila vsa poročila izmišljena. Slovanom sovražni listi pa posebno radi povsod stikajo ruske agente.

Dopisnik „Zastave“ imel je dolg pogovor z grofom Ignatijevom o balkanskih zadevah. Ko bi bila Bosna tako ostala, kakor je on želel, trdil je Ignatjev, bi Srbi gospodovali ne le v Bosni, ampak tudi v Starej Srbiji. Da se stvari za Srbijo neso tako ugodno razvile, ima se zahvaliti njenim novim prijateljem. Rusi dobro vedo, da bode Srbom avstrijsko prijateljstvo in kljubovanje Rusiji le škodovalo. O Bolgariji rekel je Ignatjev, da se mu kar smešno zdi, da hoče kak Bolgar brez sporazumljenja Rusije uresničiti one ideje, katere je sprožila Rusija in za kar je krvavelo 100.000 Rusov. Velika napaka je, da ima Bolgarija kneza, ki ni udan bolgarskeji, slovanskeji in ruskeji stvari in da deluje proti tem interesom. Nadeja se pa, da bodo Bolgari spoznali svojo zmoto, vrnili se na pravi pot in znebili se takega kneza. Razmere mej Rusijo in Avstrijo, po mnenju Ignatjeva, neso najboljšje, prej ali slej prišlo bode do odkritega sovraštva. Avstro-ogerski listi in diplomati demonstrativno žalijo Rusijo v vseh balkanskih zadevah. Vse kaže, da pride do boja mej Avstrijo in Rusijo, če tudi Rusi sedaj tega ne želé. Ignatjev je nadalje rekel, da se ne boji Avstrije v orijentu, kajti on jo dobro pozna. Čim dalje bode prodirala v slovanske dežele, tembolj bode oslabela. V Bosni in Hercegovini postopa Avstrija, kakor bi ti deželi bili že njeni, toda se jako moti. Brez dovoljenja Evrope in velevlastij Avstrija ne more prisvojiti teh dežel; Rusija pa gotovo ne bode tega privolila.

„Svet“, organ Komarova pripisuje veliko politično važnost bivanju ruskega carja v Livadiji. Zmotnjave v Bolgariji, pravi ta list, opominjajo Ruse na važnost Črnega morja za Rusijo. Izhod iz Bospora v Črno morje mora priti v ruske roke. Car bode že znal ceniti Črno morje kot rusko morje.

Povedali smo že, da socijalistični agitatorji močno širijo svoje ideje mej kmetskim prebivalstvom v Italiji. Vlada vedno bolj spoznava nevarnost, ki utegne navstati vsled teh agitacij. Prefekti in župani v Lombardiji so dobili že ukaze, da naj z vsemi postavnimi sredstvi zabranjujejo socijalistiške shode, ki se sklicujejo ob nedeljah in praznikih po kmetih.

Položaj v Belgiji se zopet hujša. Okrog Charleroi so vsi delavci ustavili delo. V premogovnikih v Martinetu, Chatelineau-u in Gilly-ji ne dela noben delavec več. Grad direktorja premogovnika v Gilly-ji, Clerxa, je v veliki nevarnosti pred delavci. Vojaščina se je tja odposlala. Delavci v predilnicah v Ninove-u zahtevajo vsaj dva franka plačila na dan in da se odpravi kupovanje živeža z „bons“-i. Delavci pri železnici v Gentu tudi nečejo delati; ker se njim je ponižalo plačilo.

Pruska vlada misli, da z znanimi protipoljskimi predlogi še ni dovolj storila za obranjenje nemstva v vzhodnih provincijah. Sedaj zahteva od deželnega zbora še 3.600.000 mark za podporo

nemških dijakov, kateri bodo potem zavzemali v vzhodnih provincijah državne službe, pospeševanje nemških višjih deklinskih šol in grajenje poslopij za nove nemške ljudske šole v teh krajih. — Kulturni boj v Prusiji blizu se koncu. Papež je privolil v zahtevo Bismarckovo, da bode vsak škof moral poprej objaviti vladni, koga misli imenovati župnikom. Vlada bode imela pravico, potrditi predlaganega ali ga pa odkloniti. V Rimu so se temu dolgo ustavljali in so se šel udali, ko se je Bismarck izjavil, da drugače ni misliti, da bi gosposka zbornica privolila v kake premembe obstoječih zakonov. Sedaj misli vlada deželnemu zboru predlagati obširno revizijo majskih zakonov, ker papež to želi.

Teško je odločiti, kak upliv so napravili Gladstonovi irski predlogi na angleško prebivalstvo. Večina Londonskih listov je odločno proti predlogom. V provincijah so pa le konservativci proti predlogom, liberalci so pa celo zanje vneti, samo proti temu imajo nekatere pomisleke, da se hočejo irski poslanci popolnem izključiti iz državnega zastopstva. Škoti so večinoma proti Gladstonovim predlogom. Liberalni poslanci v zbornici pa omajujejo. Gladstonov izvrsten govor jih je mnogo pridobil, kateri so bili poprej nasprotni. — Hartington se je odločno izjavil proti Gladstonovim predlogom. Poudarjal je, da ob volitvah narod ni nič vedel o tem. On se nadeja, da bodo ti predlogi zavrženi in da bodo vse stranke kakor jeden mož branile skupnost države. Ravne tako odločno se je Chamberlain izjavil proti irskemu parlamentu, ako se ne dajo jamstva za jedinstvo države in prednost angleškega parlamenta. Obema je odgovarjal jako dobro John Morley, ki je velik prijatelj Ircev. Rekel je jima, da ne spoznata težavnega položaja. Ko bi se zavrgli ti predlogi, bi se morala s prisilnimi naredbami zatreti narodna liga. To bi pa bilo jako nevarno. Kdor pozna to nevarnost, bode gotovo za politiko spozumljenja.

Anglija in Egipet sta nekda sklenila pogodbo, da bodeta skupno snovala trgovske naselbine ob Rudečem morji od Sueza do Suakima. Te naselbine bodo varovale angleško brodovje.

Že precej časa se ni nič čulo, kaj se godi v **Sudanu**. Vse je kazalo, da so se tudi Sudanci naveličali vednih bojov. Angleške in egiptovske čete pa tudi neso več skušale prodirati v to deželo, ker so vedele, da je težko doseči kak uspeh. Želja je gotovo bila že na obeh straneh, da bi se zopet obnovile prijateljske razmere. Sedaj so pa Sudanci nekda odposlali že nekega sla v Kajiro, da se bode tam pogajal o miru.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 8. aprila.

Predseduje župan g. Grasselli. Navzočnih je 22 mestnih odbornikov. Overovateljema zapisnika današnje seje imenuje gospod župan odbornika Ničmana in Velkovrha.

Odbornik Potočnik poroča v imenu združenih odsekov finančnega in stavbenega o gradnji bolnice za silo. Poročevalec pravi, da je došlo devet posamičnih ponudb, za vse delo pa tri. Na te se je ozirati. Ponudniki so: Fran Peterca, Tönnies in kranjska stavbena družba. Ponudba g. Fr. Peterce je predraga, ker je le 39 gld. pod razpisano ceno (28.477 gld.). Tönnies prevzame zgradbo, ako sme uporabljati svojo opeko iz Kozes z odpustom 6 1/4 % in ako se krije bolnica s skrilji za 26.735 gold. Ponudba kranjske stavbene družbe je za 235 gld. od dveh družih ponudb ceneja. Združena odseka razpravljajoč vprašanje, ali bi se krilo s skrilji ali z opeko, odločila sta se za prvo, kajti s skrilji krita streha je gorkeja, bode tedaj gotovo bolje rabila za bolnico, kakor tudi za nastanjenje vojakov, v kateri namen ima bolnica tudi služiti. Sploh pa je pomisliti, bi li vojni erar, ako se krije z opeko, poslopje v podstrešnih prostorih sploh odobrilo za nastanjenje vojakov. Zatorej nasvetujeta združena odseka, da se bolnica za silo krije s skrilji in da se izroči ta s fiskalnimi cenami na 28.517 gld. 70 kr. proračunjena stavba kranjski stavbeni družbi na podlagi ponudbe izročene 20. marca za 26.500 gld., tedaj z odpustom 7-7 %, mestnemu magistratu pa se naroči, da potrebno ukrene, da se sklene s stavbeno družbo pogodbo, da ista kavcijo popolni in stavbo takoj prične.

Pri glavnem razgovoru poprime besedo podžupan g. Petričič. On pravi, da ga jako veseli, da je kranjska stavbena družba stavila za vojašnico tako ugodno ponudbo, da je sploh mogoče zidati vojašnico. Pri vsem tem pa bi govornik le priporočal in nasvetoval, da se gradnja bolnice za silo izroči tvrdki Tönnies, kajti ako se sedaj slednje ponudba ne vsprejme, morda nikdar več ne bode stavila ponudbe za kako zgradbo. Saj ima kranjska stavbena družba, ako hoče mestno vojašnico dobro in solidno zidati, posla dovolj, in ni se jej treba ozirati na to stavbo. Premisliti pa je, da ima mestna

občina izvršiti še dokaj stavb, tako prav kmalu mestno ljudsko šolo. Sploh pa se zdi govorniku ponudba popolnem pravilna, zatorej nasvetuje, ne s političnega stališča, ne iz antipatije proti kranjski stavbeni družbi, da se izroči stavba bolnice za silo tvrdki Tönnies.

Župan Grasselli omenja, da je pravilno ponudba za stavbo bolnice predložila prej tvrdka Tönnies, nego stavbena družba.

Poročevalec Potočnik pa trdi, da je stavbena družba prej stavila ponudbo. Ako je zadnja pozneje izročila ponudbo, za koliko bi napravila opečno streho, je to le dopolnilo, ne pa dodatna ponudba, (Nachtragsoffert.)

Župan g. Grasselli naglašja, da se je to zgodilo šele po magistratnej seji, ko se je začelo razpravljati vprašanje, ali bi se krilo s skrilji ali z opeko.

Odbornik Noll misli, da je najprej bistveno rešiti vprašanje, bode se li krilo s skrilji ali z opeko, potem se bode še le določilo, komu naj se zgradba izroči.

Odbornik Klein pravi, da mora z obrtnijskega stališča vendar v prvi vrsti priporočati, da se odda gradnja stavbeni družbi kranjski. Ista je za 235 gld. ceneja, nego Tönnies, ima pa še to prednost, da podpira domače obrtnike. Govornik se spominja, kako je bilo, ko je Tönnies zidal tovarno za lim. Takrat so se obrtniška dela, kolikor jih Tönnies sam ni mogel dogotoviti, oddala obrtnikom v Gradci, Ljubljanski obrtniki pa so imeli lepo priliko, hoditi gledat, kako delajo Graški obrtniki in odneso zaslužek iz dežele. Saj ima mesto še velikansko stavbo, to je vodovod, ki gotovo ne odide Tönniesu.

Odbornik Gogola opomni, da ima pri Tönniesu nad sto domačih delavcev zaslužka, stavbena družba kranjska pa ima mnogo inozemcev. Konkurence ne gre nikakor odbijati, kakor se to godi pri razpisih za cesarski rudnik v Idriji, kjer se mnogo krat vsprejme tudi višja ponudba. Ako se danes vse izroči kranjski stavbeni družbi, mislila bode, da ima vse mestne stavbe popolaem v vreči.

Odbornik dr. vitez Bleiweis-Trsteniški naglašja, da ne gre ozirati se samo na stavbeno družbo in opomni, kako izvrstno in v občno zadovoljnost je zidal Tönnies blaznico na Studenci. Pri tem je še naglašati, koliko kranjskih delavcev služi svoj kruh pri Tönniesu. Tönnies bode tudi jedini, ki bode stopil v konkurencu za zgradbo nove mestne ljudske šole, zato naj se stavba bolnice izroči Tönniesu.

Župan Grasselli osvetljuje pravilnosti ponudbe in naglašja, da je jedina ponudba Tönniesova bila pravilna, ker se je podvrgel vsem stavbenim pogojem.

Poročevalec Potočnik opomni, da je bila v prejšnji seji mnogo govora o Vrhniški opeki, danes pa se o tem molči, dasi Tönnies v svoji ponudbi pravi, da bode zidal samo z opeko iz Kozes. Ponudba kranjske stavbene družbe je ugodnejša.

Odbornik dr. vitez Bleiweis iz zdravstvenih ozirov nasvetuje, da se poslopje krije s skrilji, odbornik Valentinčič predlaga tajno glasovanje (po listkih), odbornik Velkovrh je za to, da se poslopje krije z opeko, kar bi bilo ceneje in za vojaške ugodnejše. Njegovemu mnenju pridružita se tudi župan Grasselli in odbornik Pakič. Pri glasovanji, se li krije poslopje z opeko ali pa s skrilji, obvelja poslednje. Za opeko bilo je samo 8 glasov.

Pri glasovanji po listkih bilo je 13 glasov za Tönnies, 9 za kranjsko stavbeno družbo. Tönnies bode torej za 26.735 gld. zidal bolnico za silo, katera bode krita s skrilji.

Potem se vsprejme predlog odbornika Gogole, da ako se ne uporablja Vrhniška opeka, kakor je zahtevano v §. 20 stavbenih pogojev, naj se določna vsota odtegne, kakor tudi predlog odbornika Žagarja, da se Tönniesu izrazi mestnega odbora gotova nada, da bode pri tej stavbi uporabljal same domače obrtnike. Odobre se potem še profesorja T. Zupana predlogi o nekaterih računih za šolske potrebe na realki in prvi mestni ljudski šoli, ter seja zaključí.

Domače stvari.

— (Konfiskacija) zadela je naš list dva dni zapored. Ponedeljsko številko zaplenilo je državno pravdnštvo zaradi notice „Bistriški Raswoschegg“, včerajšnjo pa zaradi notice „Konfiska-

cija“. Proti včerajšnji zaplenbi uložili bomo ugovor. — Današnja številka ima štiri strani priloge.

— (Dopolnilna volitev) v mestni in deželni zbor Tržaški za V. okraj bila je preteklo nedeljo, dne 11. t. m., v Trebčah; g. Matej Živic žalibože ni prodril, dobil je samo 166 glasov. Izvoljen je Anton Danen, ki je dobil 206 glasov.

— (Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti) imela je v soboto javno sejo, pri kateri je naš rojak in akademije redni član, g. Matija Valjavec predaval o rabi besede „črez“, v slovenščini in kajkavščini pred 50 leti.

— (Gosp. Žužek,) c. kr. inženir, bivši mestni odbornik Ljubljanski, premeščen je v Kranj.

— (Dr. Fran Stawa,) štabni nadzdravnik prve vrste in vodja garnizijske bolnice št. 8 v Ljubljani, premeščen je k 9. vojnemu poveljstvu.

— (Zaroka.) Gospod Fran Čuček, c. kr. sodnijski pristav v Ljubljani, zaročil se je z gospodično Franjo Žužkovo.

— (G. Viljem Lukež,) železniški uradnik in rezervni častnik, ki se je pred tedni na Pragerskem ponesrečil, umrl je preteklo soboto v bolnišnici v Mariboru. Ker nikakor ni pustil, da bi mu nogo odrezali, se mu je prisadilo in prisad končal je 23 letno nadobudno življenje. Pokojnega prepejali so v Ljubljano. Pogreb je bil predvčeraj popoldne ob 5. uri.

— („Rogača“) osmi list je izšel včeraj z različnim in prav izvrstnim gradivom ter mnogobrojnimi ličnimi podobami. Ta list zopet kaže, da se urednik trudi zadovoljiti svoje naročnike ter pomnožiti njih število. Osmi list se je razposlal samo predplačnikom, kdor ga torej želi še prejemati, poravnana naj nemudoma svojo naročnino. „Rogač“ stoji celo leto 3 gld., polu leta 1 gld. 50 kr., četrt leta 80 kr. Naročnina naj se pošilja upravnistvu v „Narodno tiskarno“ v Ljubljani.

— (Čitalnica Ljubljanska) priredila nam je v nedeljo zvečer zopet društveno besedo. Vspored imel je samo 5 točk, a te bile so izdatne. Nova je bila samo Soedermannova „Kmetška svatba“, katero je mešani zbor tako vrlo pel, da bi jo bili prav radi čuli še jedenkrat. Gospica Kobilčeva in g. Josip Maier svirala sta Brahmsove „Ogerske plese“ št. 7 in „Slovanske plese“ št. 8 četveroročno na glasovirji, ter izvalila mnogo pohvale. G. Razinger pel je Rubinsteinovo „Asro“ in Iv. pl. Zajca „Lastavicam“. G. Razinger je kot izboren pevec itak poznat, včerajšnja samospeva sta pa posebno ugajala in odobravanje bilo je posebno intenzivno. Najlepša točka bila je zadnja: Trospev in zbori iz Kreutzerjeve opere „Prenočišče v Granadi“, to pa največ zategadelj, ker je zopet jedenkrat nastopila gospa Svetkova. Njeno petje bilo je krasno. Glas jej je vedno jednako zvonk in čil, in najtežje stavke pela je z lahkoto in vzgledno gotovostjo. Gospoda solista Pribil in Štamcar sta sicer tudi jako dobro pela, a gospa Svetkova je zatemnila. Njej donelo je v prvi vrsti poslušalcev burno odobravanje. Gledé te točke se je opazilo, da je glasovir nekoliko previsoko uglašen. Gospa Svetkova je včeraj sicer „cis“ z lahkoto pela, glede sodelujočih pa bi menda kazalo, ko bi se to preinačilo. Po pevskem oddelku predstavljala se je igra „Domači prepri“. Igra je sicer stara, preigrana, a vender vedno še mikavna, treba samo, da se dobro predstavlja, kar pa v nedeljo v polnej meri ni bilo. Igralo se je sicer deloma dobro, a pravega uspeha smo pogrešali.

— (Politično društvo „Edinost“) volilo je v občnem zboru dne 4. t. m. nov odbor. Predsednikom izvoljen je per acclamationem državni poslanec Ivan Nabergoj. Odborniki: Štefan Nadlišek (sv. Ivan), V. Dolenc, Mihelič Franc, Šterle Avgust, Živic M. V., J. M. Vatovec (sv. Ivan), S. Jenko (iz Podgrada), I. Dolinar, J. M. Klun (Rocol). Za namestnike so bili izvoljeni gospodje: Fr. Žitko, Fr. Dolenc (Trst), Anton Trobec (sv. Ivan), France Godina (sv. Ivan), Požar Josip (Rojan), Jak. Ferluga (Greta), Urbančič M. (Bazovica), M. Martelanc (Barkovlje), Balanč F. (Prosek). Za pregledovalce računov: P. Peršič, A. Pogorelec, J. Drašček.

— (Trgovsko bolnišnico in penzijsko društvo) zborovalo je v nedeljo dopoldne v mestni dvorani. Bil je to 50. občni zbor. Zborovanje je vodil predsednik g. A. Dreo, navzočnih pa je bilo do 40 članov. Predsednik pozdravlja zborovalce in kaže na lepe uspehe pretečene 50 letne društvene dobe, na katere je društvo lahko v istini ponosno. Tudi delovanje društveno v preteklem letu je bilo

jako uspešno. Spominja se potem predsednik umrlih častnih članov g. Fr. Xav. Souvana in Val. Češko-ta, in drugih zadnje leto umrlih članov in vabi zborovalce, da v znamenje sočutja ustanejo s sedežev, kar se zgodi. Zahvaljuje se predsednik potem vsem udom, posebnostno vrlu delujočim članom vodstva in pa usmiljenim seštram, katero tako prijazno in vestno oskrbujejo društvene bolnike. Nazadnje izreka se zahvalo odboru za kupčijski ples, posebno načelniku, bankirju g. E. Mayer-ju, kateri je največ pripomogel, da se je kupčijski ples letos tako izvrstno obnesel, kakor še nikdar. Letnemu poročilu se povzame, da je pred 50 leti 62 trgovskih pomočnikov ustanovilo društvo, katero šteje danes blizu 500 udov. Premoženja ima društvo blizu 60.000 gld. in ravno toliko je v teku 50 let svojim bolnim in onemoglim društvenikom izplačalo. Društvo ima lepo urejene bolniške prostore, o katerih je c. kr. deželna vlada kranjska šele pred kratkim društvenemu vodstvu izrekla priznanje. Društvo ne deluje samo v Ljubljani, ampak raztegnilo je svojo dobrodelno delovanje, po deželi ima podružnice v Kranji in Rudolfovem, pa tudi v sosednjih deželah ima podružnice v Celji, Mariboru, Ptuiju, Radgoni, Celovci, Belaku in Velikovci. Pretečeno leto se je društveno premoženje zdatno pomnožilo. Veletržca g. Franc Xav. in Ferd. Souvan poklonila sta penzijskemu zakladu 500 gld. srebrne rente v spomin petdesetletnice njih trgovine v Ljubljani, katero je l. 1835 njih l. l. umrli oče g. Fr. Xav. Souvan ustanovil. Koncem l. 1885 štel je društvo 10 častnih, 52 podpornih, 403 pravih, tedaj 465 udov. Za obolele ude plačalo se je vsega vkupe 2549 gld. 68 kr. Iz penzijskega zaklada podpiralo se je lani 5 onemoglih udov, ki so skupaj dobili 890 gld. Skupno je izdalo društvo za podpore po pravilih 3373 gld. 30 kr. Skupnih društvenih dohodkov bilo je 8203 gld. 97 kr., izdatkov pa 4180 gld. 2 kr. Premoženje pomnožilo se je za 4023 gld. 95 kr. in je sedaj vsega premoženja 57.303 gld. 25 kr. Poročilo vzame se pohvalno na znanje. G. Alfred Ledenik poroča v imenu pregledovalnega odseka, da je isti računske sklepe in blagajnico koncem l. 1885 natančno pregledal in vse popolnem v redu našel. Se vzame na znanje. V imenu ravnateljstva nasvetuje g. Treun, da se v priznanje velikih zaslug za društvo imenujeta gg. veletržca, Fran Xav. in Ferdinand Souvan, častna članoma. Zbor vsprejme predlog jednoglasno. V pregledovalni odsek se izvolijo gg.: Ivan Plautz, Alfred Ledenik in Josip Benedikt. Za namestnika gg.: Fran Kolman in Matej Ranth. Na predlog člana ravnateljstva g. Drahslerja, sklene zbor, da se ravnateljstvu naroči, da se 50letnica društva slovesno praznuje na nevtralnih tleh in naj se v ta namen ravnateljstvo pomnoži z drugimi članovi. Predlog obvelja in potem zborovanje zaključijo.

— (K preizkušnji učiteljske sposobnosti) meseca aprila t. l. je prišlo 13 učiteljev in 12 učiteljic — vseh tedaj 25. Izmed učiteljev je eden dobil spričevalo II., deset spričevalo III., dva pa spričevalo IV. vrste in sicer pet je sposobnih za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom, trije za ljudske šole s slovenskim in trije pa za ljudske šole z nemškim učnim jezikom. — Izmed učiteljic sta dve dobili spričevalo I. vrste, osem spričevalo II. vrste, dve pa spričevalo III. vrste, in sicer devet je sposobnih za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom, tri pa so sposobne za šole samo z nemškim učnim jezikom.

— (Fata morgana.) Preteklo nedeljo zjutraj videli so ljudje, ki so se okoli sv. Andreja pri Trstu sprehajali, jako izreden prizor. Premi razgled na Miramare ovirala je lahna megla, a na nebu videl se je krasni grad s svojimi stolpi in terasami, seveda narobe, s slemenimi nizdolu. Malo minut pozneje prikazalo se je v zraku to sliko ribiško brodovje, ki je baš odplulo iz Barkovlja seveda tudi narobe. Vsa prikazen trajala je do 15 minut in očitvidci se ne spominjajo, da bi jo bili že kdaj videli tako čisto.

— (Lariševa pivovarna v Laškem trgu) eksekutivno cenjena na 130.538 gld., bode dne 4. maja t. l. pri tretji dražbi na prodaj.

— (Razpisano) je mesto nadsodnije svetnika pri deželni sodnji v Celovci. Prošnje do 25. t. m. — Razpisano je tudi mesto davkarskega kontrolorja, eventualno davkarskega pristava pri davkarijah na Kranjskem. Prošnje do 15. maja t. l.

Poziv.

Visoko ministerstvo notranjih zadev je z odlokom 29. marca t. l. št. 3164 blagovolilo potrditi pravila

„Šentjakobsko-trnovske podružnice ss. Cirila in Metoda v Ljubljani“.

Delovanje njeno se torej lahko prične na zakonitih tleh. Namen družbe je: vsestranski podpirati in pospeševati slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi. Ker pa vsako društvo raste in vspeva le po množini udov, ki so zavzeti za dobro stvar, vabimo torej uljudno vse prijatelje in prijateljice domačega šolstva, naj blagovolijo pristopiti k temu prepotrebemu in prekoristnemu društvu.

V Ljubljani, 12. aprila 1886.

Začasno vodstvo šentjakobsko-trnovske podružnice ss. Cirila in Metoda:

Dr. Papež,	načelnik.	
Andr. Zumer,	nač. namestnik.	Andr. Karlin,
Anton Žlogar,	blagajnik,	K. Lahajner,
		nj. namestnik.
		Mavrilij Šarabon,
		nj. namestnik.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 14. aprila. Spomladna parada vršila se pred cesarjem. Cesar ponavlja izrekel posamičnim poveljnikom zadovoljnost. Pri prihodu in pri odhodu mnogobrojna množica ljudstva cesarja živahno pozdravljala.

London 14. aprila. V doljeni zbornici izjavil Gladstone, da je pripravljen uvažati predloge spremembe irske „Home-rule-predloge, katera se je potem v prvem branji vsprejela.

Sofija 13. aprila. Veliki vezir čestital knezu na novi visoki stopinji ter obljubil, da se bode ferman ob imenovanju v sporazumljenju s knezom in bolgarsko vlado uredoval. Komisija za določitev meje se bode takoj imenovala. Zaradi sestave komisije ob prenapredbi štatuta se bode Gadban z bolgarsko vlado sporazumel.

London 13. aprila. Najvišji komornik in najvišji konjušnik (oberststallmeister) predložila svoji ostavki. Gladstone bode baje danes važne premembe v svoji Home-rule-predlogi naznanil.

Carigrad 13. aprila. Porta se je z okrožnico obrnila do vlastij, naj v Atenah delajo za razoroženje.

Plovdiv 12. aprila. Knez izdal dekret, da se bodo v 23. dan maja volili za Vzhodno Rumelijo poslanci, ki se bodo udeleževali narodnega „sobranja“ v Sofiji, v katerem se bodo obravnavali sklepi konference.

Atene 12. aprila. Zbornica odklonila je dnevni red, po katerem naj bi vojna takoj pričela. Vsprejela pa je s 129 proti 83 glasom dnevni red, s katerim se izraža ministerstvu polno zaupanje. Od strani občinstva vojeviti pojavi. Delyannis nagovoril je ljudstvo ter priporočal mirnost, zaupanje v lastno moč in spoštovanje nasprotnega mnjenja, upajoč, da bodo vlasti pripoznale zakonite zahteve Grške. (Priznanje.)

Atene 12. aprila. Postojanka pri Zarkosu, katero so Grki zaseli, a bi jo na zahtevanje Ejub paše morali ostaviti, česar pa nečejo, je že na turški zemlji. V Elissonu dospelo 10 arabskih bataljonov.

Atene 11. aprila. Ejub paša zahteval je od generala Sapunzakisa, naj se grške čete umaknejo iz svoje postojanke pri Zarkosu ter je turške čete proti Zarkosu naprej pomaknil. General Sapunzakis podkrepil je postojanko in dobil povelje, da jo mora držati. Boja ni bilo. Ejub paša nekda Grkov neče napasti. Predstraže obeh vojsk so si jako blizu.

Razne vesti.

* („Avant la bataille“) imenuje se knjižica, ki je ravnokar izšla v Parizu. Izdal jo je neimenovan pisatelj ter posvetil znanemu francoskemu rodoljubi in pesniku Pavlu Déroulède-u. Slednji spisal je predgovor, v katerem pravi, da je boj mej Francosko in Nemčijo neizogiben in da je francoska vojska „pripravljena.“ „Da, kliče Déroulède, zblizanje Francije in Nemčije je potrebno, a le z orožjem, zblizanje bode koristno, a le po zmagi. V knjižici sami dokazuje pisatelj, da bodo Francozi Nemce, ki so že leta 1870 delali napako za napako, premagali, kajti sedaj ni več nepremagljivih

vojska. „Jena in Rossbach sta morebiti blizu vkupe.“ Kdaj se bode ta boj začel, tega pisatelj točno ne določi, ampak pravi, da tedaj, kadar pomrjo vsi veliki nemški možje iz 1870 leta, potem „bode vse otlo, podkopano, da bode le hitrega sunka treba, da se vse podere.“ Bojimo se, da je pisatelj imel preveč francoskega šovinizma, premalo pa treznega premisleka.

* (Bele živali.) Preteklo dolgo zimo opazalo se je v srednji Evropi veliko belih izrodov od živalij, ki sicer neso bele. V gorovju „Todtes Gebirge“ ustrelili so bele divjo kozo, v Luksemburgu ujeli so belo vidro, pri Brunšviku ustrelili so več belih jarebic, na Hessenskem pa belo lisico.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedi, sploh pri vseh želočnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujočim in želodec okrepujočim uplivom. Cena škatelci 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarinar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrečno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3(20—3)

I. Izkaz.

„Podružnice sv. Cirila in Metoda v Celji“ za čas do 1. aprila 1886.

Podružnica šteje 48 udov in sicer 2 pokrovitelja, 5 ustanovnikov in 41 letnikov.

Pokrovitelji: Posojilnica Celjska vplačala . . .	gld. 100.—
G. Mihael Vošnjak vplačal . . .	„ 100.—
Ustanovniki: g. dr. Josip Serbec vplačal . . .	„ 10.—
„ g. vikar Josip Žičkar . . .	„ 10.—
„ g. dr. Josip Vrečko . . .	„ 10.—
„ g. dr. Ivan Dečko . . .	„ 20.—
„ g. Milan Derwald . . .	„ 10.—
41 letnikov je vplačalo . . .	„ 57.—
med temi 2 neimenovana z 20 gld. in 2 gld. vplačali društveniki vkupe . . .	„ 317.—

Razni prijemki do 1. aprila 1886:

Iz nabiralne pušice v Čitalnici se vzelo 7krat . . .	gld. 7.18
Iz nabiralne pušice pri Slonu se vzelo 15krat . . .	„ 31.76
Vesela družba pri Praterji nabrala . . .	„ 5.10

Ravnateljstvo Celjske posojilnice daruje . . .	gld. 44.04
Posojilnica v Makolah daruje (g. Maks Versecu za sklepanje računov namenjenih) . . .	„ 15.—
Posojilnica v Pišecah (ravno tako) . . .	„ 10.—
Posojilnica v St. Jakobu v Rožni dolini na Koroškem daruje v namen ugodne rešitve neke pritožbe v dačnih zadevah, katero je naredil g. Maks Versec, ki je nagrado v korist društva odklonil . . .	„ 5.—
G. Simon Černoša, župnik v Pišecah darujejo ob priliki obnove zbornice posojilnice . . .	„ 40.—
vkupe prejemkov . . .	gld. 436.04

Izdalo se je pa ustanovitev itd. gld. 7.58 in naloženega je: v Mariborski posojilnici . . . 20.— v Celjski posojilnici . . . 408.— vkupe . . . gld. 436.04

Celje, dne 1. aprila 1886.

Dr. Josip Vrečko,

načelnik.

Ivan Dečko,

tajnik.

Maks Versec,

blagajnik.

Poslano.

P. n. Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani.

Na Vaše „Poslano“ v „Slovenskem Narodu“ od dne 27. t. m. odgovoriti imam sledeče: Pustite Vi mojo osebo v miru in jaz pustil bodem Vašo. Ker ste me pa zadnji čas na tako neosnovan način napali, bila je moja dolžnost napade odločno zavrniti, od Vas pa dokazov zahtevati, kar tudi danes še zahtevam. Se ve da, Vi me preveč zaničujete, da bi mi dokazali, česar mi dokazati ne morete.

Če mislite, da bi si jaz v čast štel, ako bi mi Vi odgovorili, se jako motite, ker za to, gospodine, zdite se mi celo premalenkostna oseba.

Kaj hočete s tem doseči, da ste po vsem Slovenskem zatrobili, da me zaničujete, ne vem. Tega Vam nikakor ne prisojam, da bi si bili mislili, da bode vsa Slovenska z Vami jednoglasno v Vaš rog zatrobila, ker take misli bile bi presmešne.

Če pa mislite, da bodem jaz radi tega pred Vas na kolena pal ter Vas ponižno prosil spoštovanja, se zopet jako motite, ker vedite, da se za to, me Vi li spoštujete ali zaničujete, toliko brigam, kakor za lanski sneg.

Dunaj, 29. marca 1886.

Jurij Fajfar,

(255)

pravoslovec.

Poslano.

Vsakdo more biti zdrav in doseči visoko starost, ako skrbi za svoje telo. Največ bolezni izvira iz krvi, tedaj je dolžnost slednjega, na to obratiti največ pozornost. Našim preiskavanjem in dolgoletnim skušnjam se je posrečilo izumiti taka sredstva, katera hitro in brez zlih posledic čistijo kri, krepč njeno pravi tok. Naša zdravilna metoda je priznana in je že bila večkrat odlikovana z redi in zlatimi kolajnami. Ozdravljamo z vsehobno boleznijo, ki izvira iz spridene krvi (brez živega srebra), žalostne posledice skrivnih navad, nadalje slabotno stanje, kožne bolezni, še tako zastarane rane, grinte, izpadanje las, trganje in revmatizem, vse ženske bolezni. Trakuljo odstranimo po posebni metodi, celo pri otrocih v malo urah. Kilove ozdravimo na racionalni način z našimi po novejših metodah napravljenimi pasovi za kilove, sicer počasi ali gotovo. Prosim pošiljati zaupna pisma z obširnimi popisom bolezni s pošto znamko za odgovor. (709—18)

Privatna klinika „Freisa!“ v Solnogradu (Avstrija).

Tujci:

13. aprila.

Pri **Sonu**: Schüller z Dunaja. — Paich iz Gradca. — Stražil iz Trsta. — Becher iz Karlova. — Bruckner, Novak, Grünfeld z Dunaja.

Pri **Majni**: Horn z Dunaja. — Rosseger iz Gradca. — Schik z Dunaja. — Kohler iz Celovca. — Schwartz, Berger z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
10. aprila.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	726-28 mm. 723-12 mm. 724-83 mm.	11-6° C 18-2° C 7-3° C	sl. zah. sl. svz. sl. jz.	obl. obl. obl.	16-50 mm. dežja.
11. aprila.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	726-34 mm. 723-12 mm. 729-03 mm.	7-8° C 12-0° C 6-4° C	sl. jz. sl. svz. sl. svz.	obl. obl. jas.	2-00 mm. dežja.
12. aprila.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	730-52 mm. 730-12 mm. 730-58 mm.	2-8° C 12-8° C 11-2° C	brezv. z. vzh. z. vzh.	megla d. jas. d. jas.	2-40 mm. dežja.
13. aprila.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	730-58 mm. 733-57 mm. 734-25 mm.	9-0° C 9-0° C 6-2° C	z. vzh. sl. vzh. brezv.	dež. obl. obl.	13-80 mm. dežja.

Srednja temperatura 12-4°, 8-7°, 8-9° in 8-1°, za 3-4° nad in 0-3°, 0-2° in 1-0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 14. aprila t. l.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	85 gld. 25 kr.
Srebrna renta	85 " 40 "
Zlata renta	114 " 15 "
5% marcna renta	101 " 60 "
Akcije narodne banke	876 " " "
Kreditne akcije	294 " " "
London	126 " " "
Srebro	10 " 01 1/2 "
Napol.	5 " 94 "
C. kr. cekini	61 " 70 "
Nemške marke	128 " 50 "
4% državne srečke iz l. 1864	100 gld. 170 "
Državne srečke iz l. 1864	103 " 65 "
Ogrska zlata renta 4%	95 " 20 "
5% papirna renta 5%	105 " " "
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	100 gld. 116 "
Dunava reg. srečke 5%	126 " 75 "
Zemlj. oblg. avstr. 4 1/2% zapl. zast. listi	118 " 75 "
Prior. oblg. Elizabetine železnice	98 " 60 "
Prior. oblg. Ferdinandove sev. železnice	100 gld. 180 "
Kreditne srečke	10 " 18 "
Rudolfove srečke	120 " 117 "
Akcije anglo-avstr. banke	170 gld. a. v. 206 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	80 " " "



Potrži od velike žalosti javljajo podpisani vest o smrti svoje iskreno ljubljene, nepozabljive matere, oziroma tašče in stare matere, gospe

NEŽE PISCHEK,

c. kr. stavbnega inženjerja vdove,

katera je v torek, 13. t. m., ob 12 1/2. uri popoldne, po kratkih mukah, previdena s svetimi zakramenti, v 60. letu svoje dobe, preselila se na oni boljši svet.

Pogreb bo 15. t. m. ob 3 1/2. uri popoldne iz hiše žalosti na Prešernovem trgu št. 2. Mrtvaško opravilo bo v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

V Ljubljani, dné 14. aprila 1886.

Phil. dr. Ivan Pischek, sin. — Mina Svoboda, roj. Pischek, hčl. — Josip Svoboda, lekar, zet. — Otokar, Berta, Mici Svoboda, unuki. (263)

Poslano.

(3-13)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
I kas izkušani lek proti trajnom kašlju pljučevine I
želudca bolelosti grkljana I proti mehurnim kataru,

HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Dobro seno

za krmo goveje živine prodaja se pri gosp. Jarnej Černe-tu, Sv. Petra predmestje hiš. šte. 87, v Ljubljani. (251)

Prodá se hiša

na Brezovici pri Ljubljani,

tik velike ceste blizu farne cerkve. V hiši je sedaj krčma in obrtnika. Pri hiši je lep gostilniški vrt z živo ograjo, velika njiva, 4 orale gozda, lepo zaraščene. Cena tri tisoč gld. Več o tem se izve pri Janezu Zorci v Gradini št. 8. (256-1)

„Kako sem se jaz likal.“

Povest slovenskega trpina v poduk in zabavo. Sestavil in spisal J. Alčovec. 35 pol v osmerki. Dobiva se za znižano ceno 1 gld. izvod, po pošti 10 kr. več. samo pri Antonu Obrezi, ključarske ulice št. 3, III. nadstr.

„Ne v Ameriko!“

Povest Slovincem v poduk, od istega pisatelja, za znižano ceno 60 kr., po pošti 5 kr. več. (231-2)

Razglas.

Ker bo leto sv. Jurij na veliko soboto se bo **somenj sv. Jurja** preložil na veliki četrtek 22. aprila.

Škofjaloka, dne 16. marca 1886.

Valentin Sušnik, župan. (241-2)

Prodaja posestva.

Na močvirju, Karolinska zemlja, prodaja se iz proste roke lepo posestvo, obstoječe iz hiše, hleva, pčda, kozolca in 21 oralov obdelane zemlje, na kateri je še veliko šote. Kupnina se lahko plača v devetih letih, četrti del pa koj po sklenjeni pogodbi. Kupci naj se oglašé pri posestniku **Fran Boršniku**, na Karolinski zemlji št. 5. (259-1)

Hiša na prodaj

v Škofji Loki na Gorenjskem, s prodajalnico in večimi stanovanji, s kletjo in hlevom, z dvema njivama in enim travnikom, jako ugodna za kupčijo. — Zadnja cena 3500 gld. Prodaja se prostovoljno zaradi družinskih razmer. Natančneje se izve pri lastniku **Fr. Bajtu**, Poljanski nasip h. št. 48 v Ljubljani. (229-3)

Travnik se daje v najem.

Travnik tik **Triške** ceste pri **Glincah**, ki meri 10 oralov 1074 □ sežnje ter se trikrat na leto kosi, odda se z pri njem nahajajočim **senikom** (šupo) za jedno ali več let v najem. (243-2)

Kaj več se izve pri gospodu **Janezu Pirnatu** v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 24, I. nadstropje, na levo. (228-3)

Ustanova.

Pri podpisnem magistratu je za tekoče leto podeliti ustanovo za dekliško balo v znesku 100 gld., katero je mestni odbor Ljubljanski povodom srebrne poroke **Njiju Velikanstev** osnoval 1879. leta.

Pravico do te ustanove ima pošteno, ubogo in v Ljubljansko mestno občino pristojno dekle, ki se je od 24. aprila 1885. leta sem omožilo.

Prošnje podprte s potrebnimi spricvali uložiti je tukaj **do konca meseca aprila 1886.**

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 31. marca 1886.

Župan: Grasselli.

Pri rudniku „**Mirsko živorebrne rudniške družbe**“ pri sv. Ani pri **Trziči** odda se mesto

predstojnika rudniških delavcev

(Steiger). Prosilci, kateri se morejo izkazati z dobrimi spricvali o praktičnem delovanju in zmožnosti v rudarstvu, večji nemščine in slovensčine, uložé naj svoje prošnje vsaj do **18. aprila t. l.** pri obratnem vodstvu omenjene družbe v **Trziči**, Gore jsko. Plača 45 gld. na mesec, prosto stanovanje, kurjava in svečava. (253-1)

Br. 100.

(201-5)

Natečaj.

Služba občinskega zdravnika s sedežem v trgu Mozirje gornjegradskega sodniškega okraja na Štorskem se bo **1. majnika t. l.** oddala za letno nagrado 200 gld. iz okrajne blagajne in 100 gld. od moziške občine.

Računi o lečenju ubogih se bodo iz okrajne blagajnice posebno plačevali.

Doktorji vsega zdravilstva imajo prednost, ki dokažejo tudi, da so zmožni slovenskega ali saj katerega jugoslovenskega jezika ustno in pismeno.

Prošnje s priloženim krstnim in domovinskim listom in z dokazi o dosedanjé praksi naj se **do 30. aprila t. l.** tukaj vložé.

Od okrajnega odbora Gornji grad,

dne 20. marca 1886.

Namestnik okr. načelnika:

Ant. Goričar.

Josip Ambrožič-eva

c. kr. izklj. priv.

tovarna za izdelovanje gredeš in grebenov za volno

v Ljubnem na Gorenjskem

priporoča se za izdelovanje vseh vrst

ročnih in strojnih gredeš

za volno in pavolo. (232-1)

Oklic.

Vsled dovoljenja c. kr. mestne odbrane okrajne sodnije se bodo v zapuščino **Valentina Telban-a**, po domače **Kopača**, na **Brezovici** spadajoča zemljišča (261)

v torek 20. aprila t. l.

dopoludne in popoldne prostovoljno na drobno prodajala, kar se naznanja s pristavkom, da se bo kupnina na triletno obroke uplačevala.

Dražba se začne na Brezovci pri Kopaču.

Št. 5393.

(247-2)

Prostovoljna dražba.

Zemljišča, spadajoča v zapuščino **Janeza Dimnika** z Viča h. št. 12, vložna št. 397 ad Dobrova, vložna št. 34, 35, 36 in 37 ad Vič, cenjena na 3515 gld., bodo se po prostovoljni dražbi

dné 16. aprila 1886. l.

dopoludne od 9. ure naprej na lici mesta na drobno prodajala, tudi pod inventarno ceno, s tem pristavkom, da si prodajalec pridržé pravico, prodajo tekom osmih dni odobriti ali pa ovreči.

C. kr. mestna delegirana okrajna sodnija v Ljubljani, dné 24. marca 1886.

Semena
velikanske pese, detelje,
raznih trav in sočivja
prodaja sveža (130-12)

PETER LASSNIK v LJUBLJANI.



Cvet zoper trganje

po dr. Mallén a 50 kr.,

zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrple živce in kite itd. V svojem učinku je nepresegljiv in hitro ter radikalno zdravi, kar dokazuje na stotine priznanj iz najrazličnejših krogov.

Prodaja (46-24)

LEKARNA TRNKOCZY.

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.



V premogovniku v **Scardoni** (**Scardona**) dobi več dobrih

premogokopov (Hauer) in prevaževalcev (Förderer), 2 kovača in 2 tesarja

takoj delo. Zasluzek rudokopov proti pogodbi na dan povprek 1 gld. 35 k. Dnevni zasluzek rudokopov 1 gld. 20 kr. Navadni dnevni zasluzek kovačev in tesarjev 1 gld. 40 kr. do 1 gld. 60 kr.

Pri dobrem obnašanji se bo povrnila tudi pot od Trsta sem.

Pismene ponudbe kovačev in tesarjev odgovarja

vodstvo dalmatinskih premogokopov,

(250-1) **Scardona** v južnej Dalmaciji.

Velika partija 1 (788-141)

ostankov sukna

(po 3-4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštnem povzetju, ostanek po gld. 3.75

Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, navalu krvi, otrpnenih udih, skruženem želodcu, pomankanju slasti do jedij, jetrnih in običajnih boleznih, in presegajo v svojem učinku vsa druga v reklamah toliko proslavljenega sredstva. Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna škatlja samo 21 kr.; jeden zavoje s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Manj kot jeden zavoje se s pošto ne razpošilja. — Prodaja (650-24)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Med v satovji

à Ko. 80 kr.

Garantiran pitanec

v škafih po 5 Ko., Ko. po 60 kr., škafija 30 kr., se pošilja po pošti proti predplačilu ali povzetju.

V škafih na debelo ceneje.

OROSLAV DOLENEC,
svečar, (84-10)

v Ljubljani, Gledališke ulice.

Burgundsko vino.



To fino in dobro Burgundsko vino Ogerske (francoske) trte, nasajene v obširnih vinogradih na Ogerskem priporočajo slavni zdravniki zaradi njega milobe in izvrstnih svojstev pri želodčnih boleznih, pomanjkanju krvi, oslabiljenju, diareji in rekonvalescenci z izrednim uspehom. — Zdravilnica v Lindewiese (Slezija) uporablja to vino že več kakor 15 let in priporoča posebno kot okrepjujoče pri rekonvalescenci.

Jedino zalogo za Kranjsko

ima (656-24)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Velika steklenica velja 80 kr., 10 steklenic 7 gld.

Po pošti se pošlje najmanj 5 steklenic.

LIPPMANN-OVI KARLSBADSKI ŠUMEČI PRAŠKI

izdelujejo se s pomočjo iz Karlsbadskih vodá dobljenih studenčnih produktov, imajo tedaj v sebi vse učinkujoče snovi istih in imajo tedaj izvrstne zdravilne kakovosti.

Slast vzbujajoče. Vademecum **Raba prijetna.**
Za prebavljenje. bolehaljoče v želodci. **Upliv gotov.**

Neprekosljivo čistilo

upliva brez izjeme hitro in gotovo.

Prijetno, ceno in pripravno nadomestilo za alkalično-solninske rudninske vode, grenčice itd.

Zdravo!

Okrepjujoče!

Tedaj boljši, nego vsa hitro uplivaajoča sredstva, pice, pastile itd.

Za predzdravljenje!

Za po zdravljenju!

Zdravniško priporočano za domače in zimsko zdravljenje pri boleznih želodca, črev, jeter, obistij in mehurja.

Dobro skušeno in mnogo iskano domače sredstvo

pri motenem in slabem prebavljenju, pomanjkanju slasti do jedij, shlapu želodca in črev valed sedenja, zasliženju, slabosti po jedi, sitnem vzdigovanju in napenjanju, zgagi, bolečinah v želodcu, ščipanju ali krči, navalu krvi, glavobolu, omotici, trdovratnem glavobolu, strjenju krvi, zlatej žili, nepravilnem izpraznenju, trdovratnem zapiranju in debelenju. Cena pušci 20 kr., originalni škafli = 12 pušci = 2 gld. a. v.

Centralna zaloga:

Lippmann-ova lekarna v Carlsbad-u.

Pazi naj se, da ima vsaka posamična škaflija varstveno znamko in Lippmann-ov imenski počrk.

Dobiva se na Kranjskem v lekarnah v Kranju, v Ljubljani (U. pl. Trnkoczy, lekar, H. Birschitz, lekar), v Rudolfovcu, v Radovljici, v Črnomlju, kakor tudi v vseh lekarnah avstrijske države itd. (78-18)



C. kr.
najvišje priznanje.

Kopališče

GLEICHENBERG

na Štajerskem. (244-1)

Jedno vozno uro od postaje Feldbach ogr.-zap. žel.

Začetek sesije 1. maja.

Alkalično-murijatične in železne-kislone, inhalacije smrečevja in razpršene vrele vode slanice, (tudi kabine za posamičnike), pnevmatična izba s prostorom za devet oseb, veliki respiracijski aparat, šumeča ogljeno-kisla kopališča, jeklene, studenčne in kopeli smrekovih bocek, mrzla kopanja in hidro-patična zdravila, kozje mleko, gorko kravje mleko v posebno zato zgrajenej zdravilnici z mlekom. Podnebje: stanovitno in zmerno vlažno toplo. Višočina nad morjem: 300 metrov. Stanovanja, mineralne vode in vozovi naročajo se pri vodstvu Gleichenberških kopeli.



Zahvala.

„AZIENDA“, avstro-francoska zavarovalnica na življenje na Dunaji, mi je danes po glavnem zastopniku gospodu Josipu Prosenet v Ljubljani izplačala zavarovano svoto po zavarovani Rozi Kosik brez vsakotere ovire, dasiravno je zaveza k temu izplačilu jako dvomljiva bila.

Za to vzgledljivo postopanje izražam po tej poti „AZIENDI“ svojo zahvalo ter priporočam to zavarovalnico vsem, kateri se zavarovati želé, najtoplejše.

Kranj, 8. aprila 1886.

(262-1)

C. Fleiweiss.

Do 1. junija in od 1. septembra stanovna znižana za 25%.

Zdravilni kraj

KRAPINSKE TOPLICE

na Hrvatskem (poštna in telegrafska postaja).

Te toplice so od postaje Zaprešić južne železnične proge Zidani Most-Sisek oddaljene 3 ure in od postaje južne proge Poljčane 4 1/2 ure. Akrototerme teh toplic, dosegaajoče 30° do 35° R., so neprekosljive v svoji izredni zdravilnosti pri protinu, trganju v udih in členkih ter njega nasledkih, ischijadi, neuralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightljevji bolezni, mrtvoudu, pathologičnih procesih ženskih seksualnih organov itd. Toplice so odprte od 1. aprila do konca oktobra ter imajo po najnovejših zdravstvenih principih urejene velike vodnjake, posebne banje iz marmornja, douhe-kopeli, caldarije (potilnice), massage, lekarno itd., vse po najnovejših zdravilnih načelih, stanovanja, restavracije, obednice, kavarne in biljardnice, cirsalon, godba, park, biblioteka itd. obetajo vse moderne ugodnosti v polni meri. Od 1. maja naprej vozijo se mej Toplicami in železnično postajo Poljčane omnibusi z neomejenim številom oseb po prihodu Dunajskega vlaka ob 9 1/2. uri zjutraj za vozno ceno 3 gld. za osebo. K vsakemu drugemu vlaku stojé na razpolaganje prilični vozovi. Od 1. junija ponujali se bodo tudi na postaji Zaprešić ob vsakem dosem vlaku vozovi do Krapinskih Toplic. — Na vprašanje odgovarjata in dajeta zahtevana pojasnila o teh toplicah vodstvo toplic in njihov zdravnik, sanitetni svetnik dr. Edgar vitez Aigner. — Brošurice o toplicah dobé se po vseh knjigarnah, prospekti pa pri vodstvu.

Krapinske Toplice v aprilu 1886.

(260-1)

100 met. centov dobrega, lepega

sena s travnikov

proda

(258-1)

F. Hillich v Braslovčah pri Celji.

Semenj na Igu,

ki bi imel biti dné 3. maja, bode prej, in sicer v torek 20. aprila t. l.

(254-1)

Županstvo na Igu.



Restitucijski fluid

pomoženi, tudi

konjski cvet

imenovan,

rabi za drgnenje v krepilo udov pri konjih. Ta cvet, mnogo let po izkušnih živinozdravnikih in praktičnih poljedelcih glede učinka kot izboren skušen ter priznan kot najboljši zdravilen in krepičen, ohrani konja do pozne starosti, celo pri največjem trpljenju vztrajnega in pogumnega, zabranjuje otrplost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očvrstjenju) po kakem trdnopolnem delu. Dalje rabi kot podpiralno in ozdraviljujoče sredstvo pri pretegu žil, otekanju kolen, kopitnih boleznih, otrpnenju v boku, v križi i. t. d., otekanju nog, mehurjih na nogah, izvinjenju, tiščanju od sedla in oprave, pri sušici i. t. d., s kratka skoro pri vseh vnanjih boleznih hihah.

1 steklenica z rabilnim navodom vred stane 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred samo 4 gld. Prodaja in vsak dan razpoložljiva zdravila s pošto na deželo: (655-24)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

VELIKA DENARNA LOTERIJA.

500000

mark

kot največji dobiček v najsrečnejšem slučaju ponuja velika od Hamburgske države zajamčena denarna loterija.

Specijelno pa:

1 prem. à mark	300000
1 dobit. à mark	200000
2 dobit. à mark	100000
1 dobit. à mark	90000
1 dobit. à mark	80000
2 dobit. à mark	70000
1 dobit. à mark	60000
2 dobit. à mark	50000
1 dobit. à mark	30000
5 dobit. à mark	20000
3 dobit. à mark	15000
26 dobit. à mark	10000
56 dobit. à mark	5000
106 dobit. à mark	3000
253 dobit. à mark	2000
512 dobit. à mark	1000
818 dobit. à mark	500
31720 dobit. à mark	145
16990 dobit. à mark	300, 200,
150, 124, 100, 94, 67,	
40, 20.	

Najnovejša velika, od visoke državne vlade v HAMBURGU dovoljena in z vsem državnim premoženjem zajamčena denarna loterija ima 100.000 srečk, od katerih se bode 50.500 srečk. Za žrebanje določeni skupni kapital znaša

9,550.450 mark.

Znamenita prednost te denarne loterije je ugodna naredba, da se vseh 50.500 dobitkov, ki so zraven v tabeli, že v malo mesecih in sicer v sedmih razredih sukcesivno gotovo izžreba.

Glavni dobiček prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste v drugem razredu na 60.000, v tretjem na 70.000, v četrtem na 80.000, v petem na 90.000, v šestem na 100.000, v sedmem pa eventualno na 500.000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Prodaja originalnih srečk te denarne loterije je izročena podpisani trgovski hiši in vsak, kdor jih hoče kupiti, naj se neposredno na njo obrne.

Častiti naročevalci se prosijo naročitvi pridejati dotične zneske v avstrijskih bankovcih ali poštinih markah. Tudi se denar lahko pošlje po poštnej nakaznici, na željo se naročitve izvrše tudi proti poštenu povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

1 cela originalna srečka av. v. gld. 3.50.
1 polovica originalne srečke av. v. gld. 1.75.
1 četrtna originalne srečke av. v. gld. .90.

Vsak dobi originalno srečko z državnim grbom v roke in ob enem uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi vse natančneje. Takoj po žrebanju dobi vsak udeleženec uradno, z utisnjenim državnim grbom, listo dobitkov. Dobitki se točno po načrtu izplačajo pod državnim jamstvom. Ko bi kakemu kupcu srečk proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljeni smo ne ugajajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotično vsoto povrniti. Na željo se uradni načrti žrebanja naprej zastoj pošiljajo na ogled. Da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti, prosimo taista kolikor mogoče hitro, vsekako pa pred

20. aprilom 1886

nam direktno doposlati.

(238-3)

VALENTIN & CO.,
Bankgeschäft,
HAMBURG.

Preselitev in priporočba.

O priliki preselitve svoje sedanje gostilne „pri Man-tovi“ na Vrhniki v svojo novo sezidano hišo, kjer bodem nadaljeval krčmarijo pod naslovom

„gostilna pri pošti“,

zahvaljujem se za dosedanje obilno obiskovanje in se pri-poročam čast. občinstvu, da me tudi za naprej blagovoli v iste meri počastiti s svojim obiskovanjem; skrbel bodem za dobro pijačo, jedila in postrežbo. Spoštovanjem

(249—2)

Josip Jurca.

Resna ženitvena ponudba.

Trgovec, 24 let star, želi se oženiti s 16 do 20 letno deklico dobrih poštenih roditeljev, ki je dobra, varčna in skrbna gospodinja in izurjena v pisavi, v računanji in govorjenji. Pisma s fotografijo naj se pošiljajo v 14. dneh pod naslovom „J. P. št. 145“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“, katero jih potem izroči na dotično mesto. (245—2)

Prodaja smrekovih sadik.

V c. kr. centralni semenski šoli pod Rožni-kom pruda se še več sto tisoč triletnih lepih pre-sajenih smrekovih sadik v skupinah po tisoč kosov, katerih vsaka z zavijanjem vred 2 gl. stane.

Naročila vsprejema c. kr. deželno gozdarsko nadzorništvo v Ljubljani do 20. t. m. (257)

FRAN CHRISTOPH-ov (202—3)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh **praktičnih lastnosti** in jednostavnega rabljenja se posebno pri-poroča, kdor hoče **sam lakirati tla**. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — **Uzorci lakiranja in navod rabi dob se v vseh zalogah.**

V Ljubljani se dobiva pri **IV. Luckmann-u.** izumitelj in jedini izdelovatelj prístnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Od visoke vlade Njeg. Veličanstva

švedskega kralja

privilegirani dr. Fr. Lengiel-ov

Brezov balzam.

Že sam brezov sok, kateri teče iz breze, ako se navrtja njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepoto; ako se pa ta sok po predpisu izumi-telja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, **ločijo se že drugi dan neznatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in trda.**

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in korve pike ter mu daje mla-dostno barvo; polti podeluje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogreke, nečno rdečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. Cena vrču z navodom vred 1 gl. 50 kr.

Zaloga v Ljubljani pri Jul. pl. Trnkoczy-jl, lekarnarji; glavna zaloga na Dunaji pri W. Kren-u. (29—4)

Varst. znamka.

B. Strassnicky-jevo

zdravilno sladno pivo,

analizovano po gosp. docentu dr. Kratschmer-jl.

Najslavnejše in najprve avtoritete medicinske znanosti, kakor gospodje dvorni svetnik profesor pl. Bamberger, dvorni svetnik profesor Braun pl. Fernwald, dvorni svetnik profesor dr. Th. Billroth, profesor Albert, vladni svetnik profesor Schnitzler, profesor Hofmohl so jednoglasno pismeno izjavili, da je zdravilno sladno pivo izvrstno redilo in zdravilo pri boleznih popolnega nedostatka krvi, pri osehah, ki so vsled dolgih boleznij oslabele in shujšale, pri boleznih sapnika in prsi itd. itd. Posebno izvrstno in čudovito naglo pa upliva „zdravilno pivo“ pri ženskih boleznih, ščipanju po trebuhu pri otrocih in pomaga, da se preboleli po težkih boleznih hitro okrepčajo.

Priznalna pisma si vsakdo lahko ogleda v mojej pisarni.

Cena steklenici z Dunaja z navodilom, kako rabiti, z zavijanjem in franko pošiljativjo po železnici ali ladji 50 kr. Cena zabojčku za poskušnjo à 5 ste-klenic gl. 2.80.

Glavna zaloga za razpošiljanje in kleti:

Ober-Döbling, Nussdorferstrasse 29

v lastnej hiši. (220—2)

Dobiva se pri: Ubalđ pl. Trnkoczy, lekar; Jos. Svoboda, lekar; G. Piccoli, lekar.

Zrebanje že 24. tega meseca.

Kincsem SREČKE à 1 gl. 11 srečk 10 gl.

Glavni dobitki v gotovini

gl. 50.000 gl. 10.000 gl. 5000 gl. z odteg- 20% 4788 denarnih dobitkov

Kincsem-srečke dobivajo se v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba:

Budimpešta, Waitznergasse 6. (142—28)

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

(Filijala za Avstrijo: Filijala za Ogersko: Dunaj, Giselastrasse št. 1, i Pešta, Franz-Josefsplatz št. 5 in 6, v hiši društva.)

Društvena aktiva	frank. 91,064,543-54
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 30. junija 1884	17,926,068-77
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) več kot.	164,776,000—
V slednje dvanaestmesečnej poslovalnej perijodi uložilo se je pri društvu za	66,393,200—
ponudb, vsled česar znaša skupni znesek za obstanka društva na uloženi ponudbah več kot.	1,391,163,329—

Prospekte in druga razjasnila daje

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaškej cesti št. 3, II. nadstropje pri Guido Zeschkotu. (315—12)

Blagorodni gospod Fragner, lekar v Pragi!

Dolžen sem Vam hvaležnost, ker ste mi poslali dve steklenici dr. Rosovega zdravilnega balzama. kajti od kar ga uživa moja sopro-a, jo več ne boli v želodci, pojenjal je krč. S tem potrjujem resnico in prosim, pošljite mi še 6 steklenic dr. Rosovega zdravilnega balzama proti poštenemu povzetju.

Mihael Miklavčič, h. št. 44, občina Hum, pošta Rogatec.

Častiti gospod Fragner! Jaz, Matevž Zukal iz Strabenic na Moravskem naznanjam, da je dr. Rosov zdravilni balzam mojej ženi, ki je bolehal za krčem v želodci, pomagal, da je krč popolnem nehal. Dal sem ga nekaj nekež ženski, ki boleha za padavico, pa tudi nji dobro dene; prosim tedaj, pošljite mi ga še 5 steklenic.

Matevž Zukal, v Strabenicah na Moravskem.

Hitra in gotova pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše **domače sredstvo**, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepljivo zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešne pri vseh težavah pri prebavljenji, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanji, telesnih in želodčnih boleznih, pri krčih v želodci, pri prenapolnjenji želodca z jedmi, zastinjenji, krvnem natoku, hemeroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevis, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvr-snega upliva je zdaj gotovo in priznано **ljudoško domače sredstvo** postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštenemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečno **dr. Rosov zdravilni balzam** iz lekarn B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca **B. Fragnerja**, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar; **Vilj. Mayr**, lekar; **Eras. Birsohitz**, lekar; **Jos. Svoboda**, lekar; **J. pl. Trnkoczy**, lekar. V Postojini: **Fr. Baccaroloh**, lekar. V Kranji: **K. Savnik**, lekar. V Novem mestu: **Dom. Rizzoli**, lekar; **Ferd. Halka**, lekar. V Kamniku: **Jos. Močnik**, lekar. V Gorici: **G. Christofolletti**, lekar; **A. de Grioncoli**, lekar; **R. Kurner**, lekar; **G. B. Pon-toni**, lekar. V Idriji: **Josip Watto**, lekar. V Oglegi: **Della Damaso**, lekar. V Trstu: **Ed. de Leitenburg**, lekar; **G. Prendini**, lekar; **G. B. Fo-raboschi**, lekar; **Jak. Serravallo**, lekar; **Anton Suttina**, lekar; **Karol Zanetti**, lekar.

Vse lekarnе in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri izmašče-nji, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične otekline in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja ocesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zapite bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, **potegne mazilo v kratkem vso gnojico** na-se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem še le se mazilo nanje prilepi.

V ikatljicah po 25 in 35 kr. (252—1)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. av. velj.